

Η ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ

Η' ΕΤΟΣ — ΑΡΙΘ. 85

Δ. ΒΡΑΤΣΑΝΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ - ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 1911

ΞΕΝΗ ΚΑΛΙΤΕΧΝΙΑ

ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ "ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗΣ,,

ΑΝΗΣΥΧΙΑ ΔΙΑ ΤΟΝ ΤΑΞΕΙΔΕΥΟΝΤΑ

ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ

ΑΠΟ ΕΝΑ ΜΗΝΑ

ΗΡΧΙΣΕΝ ὁ μὴν μὲ βορρῆν, βορρῆν οὐρανίαν καὶ βορρῆν ζητημάτων.

Ζήτημα Κρήτης, ζήτημα ἐργατικόν, ἀπεργία ἐν Πειραιεὶ καὶ ὁ Ματσούκας, βομβολῶν ἀπὸ τῶν Ἀθηνῶν...

— Ἐάν ἐννοήσῃς ὅτι ἐργάται τοὺς συμφῆρον τὸν, διὰ τὰ εὐρύνει τὸν...

Κύριον ζήτημα τὸ Κρητικὸν πάντοτε. Ὁ μὴν τὸ εὐρίσκει ἐν πλήρει πυρκαϊᾷ καὶ τὸ ἀφίνει ἀτυχῶς ἡμιόβηστον.

ΕΠΙΚΑΙΡΟΙ ΕΙΚΟΝΕΣ. — Η ΚΡΗΤΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΙΣ ΤΟΥ 1866

Ὅσῶν πνίκα βορρᾷ δυνατοῦ ἀντίθετα συμφῆροντα προσπαθοῦν νὰ βρῆσιν τὰς φλόγας. Μένει ὅμως ἐπιετα ἀπὸ καθεθεύσαν, πού πνίγει τὰς ἐθνικάς φλόγας...

Ἐς τὸν Πειραιᾶ τὸ αἰώνιον ζήτημα τῆς πύλης τοῦ παρελθόντος πρὸς τὸ μέλλον.

Ἐς τὸν Πειραιᾶ τὸ αἰώνιον ζήτημα τῆς πύλης τοῦ παρελθόντος πρὸς τὸ μέλλον. Τὰ τετράτοξα ἀμάξια, τὰ μεταφέροντα τὰ ἐμπορεύματα ἐκ τοῦ Τελευταίου, ἀγωνίζονται τὸν τελευταῖον ἀγῶνα...

Κηρύσσει τὴν νίκην του καὶ προλέγει τὸ μέλλον του. Θὰ περάσῃ καὶ αὐτός, ὅπως ἐπέρασε καὶ τὸ ἄροτρον τοῦ Ἡσιόδου...

Ἐπέστρεψεν ὁ Ματσούκας καὶ αἱ Ἀθῆναι, εἰς τὰς οποίας ἐπέρασαν ἡσυχά — ὅσον ἐπιτρέπεται εἰς ἕνα φοιτητὴν, ἀνοικτοκαρδον φοιτητὴν...

Καὶ πάλιν ὅμως τοῦς Πανελληνίας ἀπευθύνεται καὶ παραγγέλλει εἰς αὐτούς «κρατῶν εἰς τὰς χεῖρας τὴν Σημιαίαν καὶ τὸν Σταυρὸν»...

τρίδα. Ἐξήγει σαφέστατα ὅτι τὸ Πλοῖον τῆς Νεῆς Γενεᾶς παραγγέλλεται. Ὅτι ἡ πρώτη δόσις εἶνε εἰς χεῖρας τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως...

Ἐς πολιτικολογήσωμεν καὶ ὀλίγον. Τὰ Ἱταλοτουρκικά ἐξακολουθοῦν βραδύτατα βαίνοντα. Οἱ Τούρκοι, κατ' ἀσφαλεῖς εἰδήσεις, διατάχθησαν...

Τοῦτο ὅμως δὲν ἀποτελεῖ λύσιν, ἐπ' ὅσον δὲν ἀναγνωρίζεται ὑπὸ τῶν Δυνάμεων ἡ κατοχὴ τῆς Τριπολιτιδος, καὶ ἐπ' ὅσον δὲν ἀφίεται ἡ Ἰταλία...

Καὶ αὐτὰ μὲν κατὰ τὰ πολιτικά δελτία τῶν ἐπισημοτέρων ξένων φύλλων, ἀπὸ τὰ ὅποια τὰ ἀρῶμεθα. Κατὰ τὴν εἰδησιογραφίαν οἱ Ἱταλοὶ εὐρίσκουσι τρομεράς δυσκολίας...

Εἰς τὴν κατὰ ἀπὸ τοῦ Ἑλλῆνος κλέπτου εὐκαιρίας καὶ ἐτοιμότητάς καὶ σκοπευτικὴν ἰκανότητά τοῦ Βεδουίνου ὁ Βερσαλλῆρος ἀνεδείχθη...

ΑΘΗΝΑΪΚΗ ΖΩΗ

Τὸ ὥραϊον φύλον ἀπασχολεῖ διόλου ὀλίγον σχεδὸν τὸν μῆνα μὲ φλόγαντα ζήτηματα, ἀπὸ τοῦ ζητήματος τοῦ διορισμοῦ δεσποινίδων εἰς τὰς θέσεις...

Αἱ ἐπιθέσεις τῶν φοιτητῶν κατὰ τὸν φοιτητῶν ἐξακολουθοῦν εἰς τὸ Πανεπιστήμιον, οὗτος ὅστε ὁ κ. Πρῦτανος νὰ ἐκδώσῃ ἐγκύκλιον πρὸς τοὺς φοιτητὰς...

Δὲν εἶνε ὅμως περίεργον ὅσον φαίνεται τὸ πρᾶγμα. Ὁ φοιτητὴς καὶ ὁ κληρωτὴς — εἶνε μία ἰδική μου παρατήρησις — εἰσερχόμενοι ἀπὸ τῆς ἐφηβικῆς ἡλικίας...

ἀπελευθερούμενοι, ἐβρόνχονταν τοὺς ἀλλοτρίους τοὺς ἐκατόν ἀπὸ τὴν ἀσθηρότητα τῆς ἐπαρχιακῆς ζωῆς, ἐννοοῦν νὰ γάμουν τὴν εἰσοδὸν τῶν θριαμβευτικῶν...

Μὰς κατέλαβεν ἡ τεσσαρακοστή. Τὴν ἀντιπροσωπεύει, κοκκινίζον καὶ αὐτὸς διὰ τὴν πενηντήτητα τῆς ἀντιπροσωπείας, ὀλίγος ταρμαῖς εἰς τὰς προθήκας τῶν παντοπωλείων...

Μία ὥραία ἰδέα, ἡ ὅποια θὰ τεθῆ εἰς ἐφαρμογὴν ἀπὸ τὴν κ. Σχλημᾶν εἶνε ἀληθῶς ἀξία πάσης ὑποστηρίξεως, ἡ ἰδέα τοῦ τριανταφύλλου...

Μία ἀπὸ τὰς ἐκλεκτοτέρους Ἀθιδίας ἠνοῖξε τὸν χειμῶνα μὲ μίαν ἀπογευματινὴν καὶ μίαν ἄλλη μὲ ἕνα χορὸν. Ὁ Ἀτῶνβρος δὲν ἴσχυσε νὰ συντελήῃ εἰς τὸ νὰ συναθροισθῇ γύρω ἀπὸ τὰ τραπέζια τοῦ τσαϊτοῦ, ἐκεῖ...

ΤΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ ΤΗΣ ΦΥΣΕΩΣ: Η ΠΕΤΡΑ ΠΟΥ ΚΟΥΝΙΕΤΑΙ

ΕΧΕΙ γείνη πολὺς λογος διὰ περίεργον φαινόμενον συμβαῖνον ἐν Κεφαλληνίᾳ, εἰς τὸ νοτιοανατολικὸν μέρος τῆς ἐπαρχίας Πάλης, παρὰ τὴν ἀνατολικὴν ἄκρην τοῦ ἀρρωστηρίου τοῦ δήμου Κατωγυτῶν.

Ἐλεγε τὸν περὶ περιεργον φαινόμενον νὰ βλέπῃ κανεὶς βράχον ἔχοντα περιμετρικὸν ἐνὸς μετρίου διαμέτρου καὶ σχῆμα σχεδὸν τετραπλευροῦν, κινούμενον διαρκῶς καὶ χρονικῶς ἀπ' αἰῶνον ἀδιαικίτως, μὴ ταρσαζόμενον...

νοῦς, ὅσοι ἔχουν τόσα νὰ φησῶσιν διὰ τὴν Αἰθιοπία, διὰ τὸ Λουτροῦ, διὰ τὸ Βιῶν, διὰ τὸ Αἴξ-λέ-Μπαίν. Καὶ ὁ σκορπισμένος Ἀθηναῖος...

Καὶ ἐδημιουργήθη εἰς τὸ ζήτημα τῆς ἐργασίας τῆς γυναικὸς κωκεὼν ἰδεῶν, ἀποτέλεσμα τοῦ γενικοῦ κωκεῶνος, πού κυριαρχεῖ εἰς ὅλας τὰς ἰδέας...

Ἡ Ἑλληνίς, εἰργάσθη παρὰ τὸ πλεονεῖον τοῦ ἀνδρός, παρὰ τὸ πλεονεῖον τοῦ πατρός...

Οἱ ὄροι ἤλλαξαν καὶ, ἀπ' ὅτου ὁ κόσμος ἐχώθη εἰς τὴς τρεῖς τῶν μεγαλοπόλεων, ἡ γυνὴ εὐφρόνῃ κλεισμένη καὶ ἀνεῦ ἄλλου προορισμοῦ...

Εἶνε λοιπὸν ἀμύνη τῆς γυναικὸς αὐτὸ τὸ ὅποιο γίνετα, καὶ ὁ ἀμύνητος εἶνε πάντοτε συμπαθέστερος, καὶ ἡ νύξ του πιθανότερα.

Ἐπειτα τὸ εἶπον καὶ οἱ Γάλλοι: Ce que veut la femme Dieu le veut.

Ο ΠΡΩΤΟΣ ΤΑΚΤΙΚΟΣ ΣΤΡΑΤΟΣ ΜΑΣ (1821-1822)

ΥΠΗΡΑ, με την αναδιοργάνωσιν του στρατού, είνε επίκαιρος μία αναδρομή προς τὰς πρώτας προσπάθειάς διά τὴν συνταγήν, ἀντι τῶν ἀνάγκων σωμάτων, ἑλληνικὸς τακτικὸς στρατός.

Ὁ Ἀλέξανδρος Ὑψηλάντης, ὡς Ἀρχηγὸς τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως θεωρούμενος ἀπὸ τὴν Φιλίππιν Ἐταιρίαν, ἔστειλε τὴν 1 Μαρτίου τὸν ἀδελφὸν του εἰς τὴν Πελοπόννησον διὰ νὰ λάβῃ τὴν ἀρχηγίαν τῶν Ἑλληνικῶν στρατευμάτων. Ὁ Δημήτριος Ὑψηλάντης εἶγεν ἐκπαιδευθὴ εἰς στρατιωτικὰς σχολὰς τῆς Γαλλίας καὶ εἶχε χρηματίσῃ λοχαγὸς τῆς Ἀυτοκρατορικῆς φρουρᾶς ἐν Ρωσίᾳ. ἠθέλησε λοιπὸν νὰ σχηματίσῃ τακτικὸν σῶμα ἐν Ἑλλάδι, καὶ διὰ τοῦτο, κατερχόμενος ἐδῶ καὶ διερχόμενος ἐκ Τεργέστης, ἐξ ἰδίου του ἐπιπρομηθεύθη ἐκεῖ ὅπλα καὶ στολὰς διὰ τριακοσίων ἀνδρῶν. Εἰς τὴν Τεργέστην συνήρτησε τὸν εἰς τὸν στρατὸν τοῦ Ναπολέοντος ἐπιρρητήσαντα ταγματάρχην Παλέσσα καὶ ἄλλους Ἑλλήνας καὶ φιλέλληνας, κατήλθε δὲ μετ' αὐτῶν εἰς Ὑδραν δι' ἐμπορικῶν ὑδροακτῶν καὶ αὐτὸς μὲν ἔμεινε ἐκεῖ, ἀπέστειλε δὲ εἰς Καλάμας τὸν Παλέσσα καὶ τοὺς συμπολεμιστὰς του.

Ὁ Παλέσσας, ἔμα τῆ ἀφιέξει του εἰς τὰς Καλάμας, περὶ τὰ τέλη Ἰουνίου 1821, ἤρξισε, συμφώνως πρὸς τὰς διαταγὰς τοῦ Ὑψηλάντη, νὰ διοργανώσῃ τακτικὸν σῶμα στρατολογῶν ἐθελοντῶν, οἱ ὅποιοι ἔφερον κατὰ παλαιὰν περιγραφήν ἡμιαιῶν τούζωνον, πανταλόνιον πάνινον καὶ πῖλον, ἐν εἰδὴ σκοῦφιας, μετὰ ἔθροσῆμον τοιχοῦδον. Ὁ ὀπλισμὸς ἦτο τουφεκίων λογοφόρων. Οἱ στρατιῶται ἠοκοῖντο εἰς τὰ Γαλλικὰ πεζικὰ γυνάσματα. Κατόπι κατήλθον εἰς Καλάμας καὶ ἄλλοι ἐθελονταί, σιταλέντες ἐπὶ τοῦ Ὑψηλάντη, ἐσχηματίσθησαν δὲ τοιοῦτοτρόπως τοεῖς λόχοι πεζικοῦ, καὶ ὁ μὲν Παλέσσας, μετὸν βαθμὸν συνταγματάρχου, ἦτο ὁ διοικητὴς τοῦ ἡμιαιώματος τούτου, ὁ δὲ Κουβερνάτης ταγματάρχης καὶ ἐποδιοικητῆς.

Κατὰ τὸν Χ. Σ. Βυζάντιον, ὁ μιναῖος μισθὸς ἦτο εἰς τὸ σῶμα τοῦτο διὰ τὸν στρατιώτην δραχμαὶ 5, διὰ τὸν ὑπαξιωματικὸν 8, διὰ τὸν ἀνθυπολοχαγὸν 30, τὸν ὀλολοχαγὸν 40 καὶ τὸν λοχαγὸν 50. Οἱ κάτοικοι τῶν Καλαμῶν ἐδείχθησαν τότε φιλοτιμώτατοι, τρέφοντες καὶ φιλοξενούντες εἰς τὰς οἰκίας των τοὺς ἐθελοντάς.

Ἡ πρώτη πολεμικὴ ἐμφάνις τοῦ ἡμιαιώματος τούτου ἐγένετο, ὅταν τὸν Αὐγουστον τοῦ 1821 ὁ Ὄθωμανικὸς στόλος περιέπλεε τὰ παράλια τῆς Μεσσηνίας καὶ ἠπειλεῖ νὰ ἀποβιβάσῃ στρατὸν εἰς τὰς Καλάμας. Τότε τὸ τακτικὸν σῶμα,

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΥΨΗΛΑΝΤΗΣ ὁ διοργανωτὴς τοῦ πρώτου Ἑλληνικοῦ τακτικοῦ στρατοῦ.

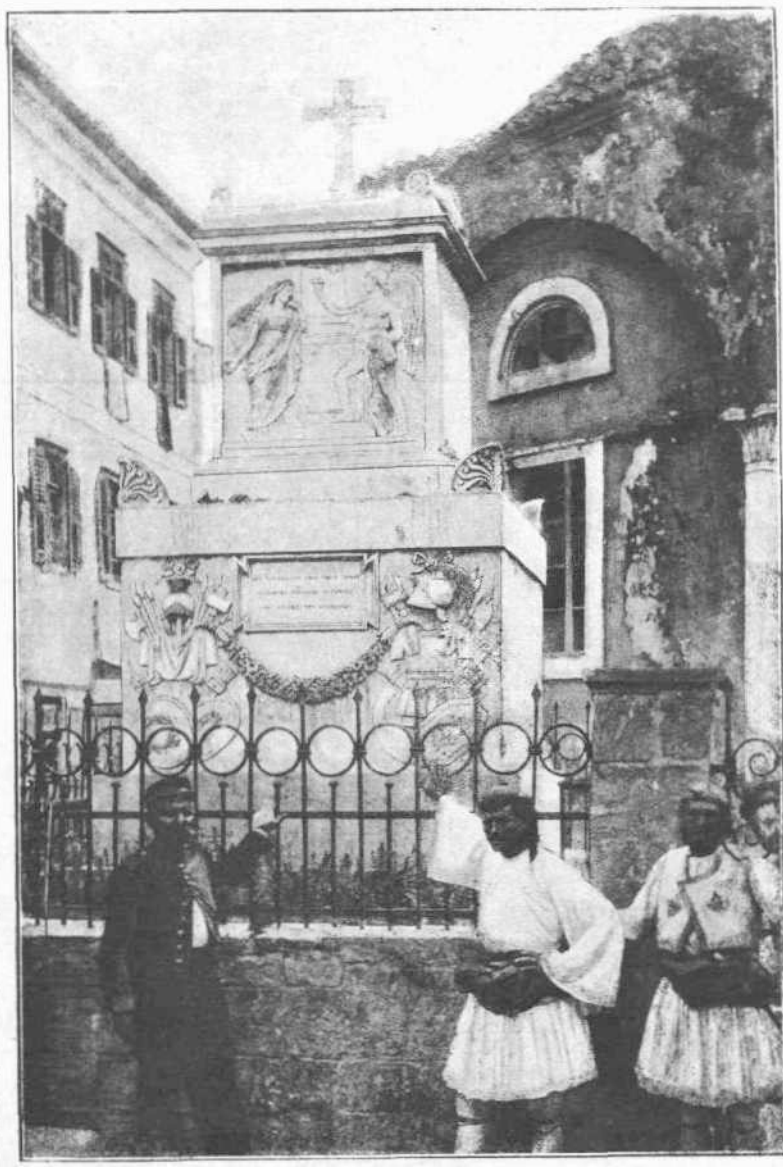
ἐκ 300 ἀνδρῶν ἀποτελούμενον, παρετάθη ἐφ' ἐνὸς ζυγοῦ εἰς τὴν παραλίαν, οἱ δὲ Τούρκοι φοβηθέντες ἀπὸ τὴν θέαν τῆς ὀπισθοῦν μακρᾶς γραμμῆς, ἀπὸ τὰ σαλιόματα καὶ τιμπανοζουσίαν καὶ ἀγροῦντες τὰ διατρέγοντα, ἐφοβήθησαν καὶ ἀπήλθον. Ἀπὸ τὸ γεγονός αὐτὸ τὸ γόητρον τοῦ τακτικοῦ σώματος ἠΐξησε καὶ κατετάσσοντο εἰς αὐτὸ νέοι ἄνδρες.

Τὸ σῶμα ὀνομάζεται σῶμα τῶν Μαυροφόρων. Ὁ Ὑψηλάντης, ἐν τῷ μεταξύ, ἐβρίσκετο εἰς Βεῦθαινα, ἦτο δὲ δισηροεστημένος διὸτι ἡ Πελοποννησιακὴ Συνέλευσις ἀνέθηκε τὴν ἀρχιστρατηγίαν εἰς τὸν Πετρόμπετην, ἐκεῖθεν δὲ συνέλειξε, ὅπως καὶ ἐκ Τριπόλεως, ὅπου μετέβη ἔπειτα, ἐθελοντὰς καὶ τοὺς ἀπέστειλεν εἰς Καλάμας, καὶ ἐν τῷ μεταξύ συμβιβάσθει μετὰ τοὺς προΐχοντας τῆς Πελοπονήσου, ἠγωνίζετο καὶ αὐτὸς ὡς ἀρχηγός, τιμώμενος ὡς τοιοῦτος, εἰς τὴν πολιορκίαν τῆς Τριπόλεως. Τότε, ἐπειδὴ οἱ πολιορκουμέντοι δὲν ἦσαν συντεταγμένοι τελείως, οὐδ' ὀπλισμένοι πολλοί, ὁ Ὑψηλάντης διέταξε τὸν Παλέσσα νὰ προσέλθῃ εἰς τὴν πολιορκίαν, ἔρχε δὲ τὸ σῶμα τοῦτο ἐπιτυχίας πολλὰς, βοηθούμενον καὶ ἀπὸ πυροβολικῶν σῶμα, τὸ ὁποῖον συνέκειτο ἀπὸ δύο ὄρενα ὑδροβόλα ἐπὶ τὸν φιλέλληνα γάλλον Βοντιέ.

Ἡπελιθήσαν, δέκα ἡμέρας μετὰ ταῦτα, τὰ παράλια τοῦ Κορινθιακοῦ κόλπου ἀπὸ τὸν τουρκικὸν στόλον, ὁ ὁποῖος εἶχε ἐπιχειρήσῃ τὴν εἰς Καλάμας ἀπόβασον, καὶ ὁ Ὑψηλάντης προέτεινε εἰς τοὺς ἀρχηγούς τῶν πολιορκουμένων νὰ σπεύσουν εἰς βοήθειαν.

Ἄλλ' οἱ πολιορκουμέντοι ἐπὶ τῇ ἀναμονῇ τῆς λαφυραγωγίας τῆς Τριπόλεως, ὡς ἀναφέρει ὁ Βυζάντιος, δὲν ἐφαινοντο διατεθειμένοι νὰ ἐγκαταλείψουν τὰς θέσεις των.

Ὁ Ὑψηλάντης καὶ οἱ τακτικοὶ του, ἀδιαφοροῦντες δι' ἑαυτοὺς, ἀπεφάσισαν νὰ δράμωσιν εἰς βοήθειαν τῶν κινδυνουμένων πληθυσμῶν. Ὁ Θεόδωρος Κολοκοτρώνης ἀπέστειλε μετὰ τῶν τακτικῶν πεντακοσίους ἑτέρους ἀνδρας ἐπὶ τοὺς υἱούς του Πάνου καὶ Γενναίου. Κατὰ τὴν περίστασιν αὐτήν, τὸ τακτικὸν σῶμα ἐπέδειξε πειθαρχίαν καὶ ἀντοχήν, μετὰ θρησκευτικῆς εὐλαθείας σεβόμενον τὰς διαταγὰς τῶν ἀνωτέρων του. Ὁ Ὑψηλάντης, βαδίζων πρὸς τὸ ἄγρον, ὅπου ἦτο πιθανὴ ἡ ἀποβίβασις Τουρκικοῦ στρατοῦ, ἐπιληροφορήθη κατ' ὄδον δι' ὁ στόλος, ἀντὶ νὰ ἀποβιβάσῃ στρατὸν, ἐπιτρόπησεν ὅσα πλοῖα Ἑλληνικὰ εἶδεν εἰς τὸν κόλπον τοῦ Γαλαξειδίου. Τότε ἐστράφη μετὰ τοῦ στρατοῦ του πρὸς τὴν Τρίπολιν, πρὶν ὅμως φθάσῃ ἐκεῖ ἔμαθεν τὴν ἄλωσιν τῆς Τρι-

ΤΟ ΜΝΗΜΕΙΟΝ ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΥΨΗΛΑΝΤΟΥ ΕΝ ΝΑΥΠΑΛΙΩ.

πόλεως καὶ τὰ κατ' αὐτὴν διατρέξαντα παρίσπονδα, δηλαδὴ τὴν γενόμενὴν σφαγὴν κατὰ τῶν Τούρκων, παρὰ τὴν ονομολογηθείσαν συνθήκην, γνωρίζων δὲ ποίαν θλίβεράν ἐπέπεισαν θὰ ἐπροξένηε τὸ πρᾶγμα εἰς ὄλην τὴν πεπολιτισμένην Εὐρώπην, ἀπεφάσισε νὰ μεταβῇ μετὰ τοῦ τακτικοῦ σώματος εἰς Ἀθήνας.

Ἡ εἶδησις κατετάραξε τοὺς ἀρχηγούς τῆς Πελοποννήσου, διὸτι ἐγνώριζον ὅτι ὁ λαὸς καὶ οἱ ὀπλοφόροι ἠγάπων καὶ ἐσέβοντο τὸν Ὑψηλάντην, καὶ ἀπέστειλαν εἰς αὐτὸν ἐπιτροπήν ἐκ προνοήτων, οἱ ὅποιοι, ἐυχρόστιντες τὴν παρασπονδίαν εἰς τοὺς Λάκωνας, ἐδικαιολόγηον τὸ πρᾶγμα ὡς τυχαῖον καὶ παρὰ τὴν θέλησιν τῶν ἀρχηγῶν γενόμενον, ἐπεσχέθησαν δὲ εἰς τοὺς ἐπὶ τὸν Ὑψηλάντην μέρος ἐκ τῶν λαφύρων τῆς πόλεως. Ὁ Ὑψηλάντης, φέσει ἀγαθὸς καὶ εὐπιστος, ἐπέδωκε, μὴ θέλων νὰ δυσαρεστήσῃ τοὺς Ἑλλήνας, ἐπέστειψε δὲ μετὰ τῶν τακτικῶν εἰς Τρίπολιν διὰ νὰ ἐποστῇ νέαν ἀποστολήν. Ἀνὲν ἔφθεν οὐδὲ τροφήν διὰ τὸ σῶμα του, αἱ δὲ ἐπισχέσεις περὶ ἀμοιβῆς ἐκ τῶν λαφύρων ἀπεδείχθησαν ψευδεῖς καὶ οἱ στρατιῶται ἠναγκάζοντο νὰ ἀπέχονται εἰς τὰς παροῦσας των.

Ἐκινδύνευσεν τότε τῷ ὄντι ὁ πρῶτος Ἑλληνικὸς τακτικὸς στρατός. Οἱ πολιτικοὶ ἀρχηγοὶ διεφύοντο πρὸς τοὺς στρατιωτικοὺς, ὅπως συνεάθουν τὸν Ὑψηλάντην καὶ τὸ ἔργον του, ἀνεψύχον δὲ ἐκ τούτου ἔοιδες καὶ μεγαλῆτος κίνδυνος νὰ διαλυθῇ τὸ σῶμα. Ὁ Ὑψηλάντης τότε συνενοήθει μετὰ τοῦ Κολοκοτρώνη καὶ τῶν λοιπῶν ἀρχηγῶν ὠδήγησε τοὺς ἀνδρας του εἰς Ἀργος. Ἀκούσασον τὸ σῶμα, ἐπεδόθη εἰς νέους ἀγῶνας πιστὸν εἰς τὴν πειθαρχίαν του καὶ εἰς τὸν προσορισμὸν του. Ὁ ἀρχηγὸς του ἀπεφάσισε μετὰ τῶν ἀκολουθησάντων αὐτὸν ὀπλαρχηγῶν τὴν ἄλωσιν ἐξ ἐφύδον τοῦ Ναυπλίου. Αἱ προτοίμασίαι ἐγένοντο ἐν συνενοήσει μετὰ τῶν Ὑδραίων ναυτικῶν. Οἱ Ὑδραῖοι θὰ ἤρχοντο ἀπὸ προῖας νὰ προσθάσωσι διὰ σφοδρῶν πυροβολισμῶν τὸ Μπούρτζι καὶ τὴν πόλιν, καὶ νὰ ἀποβιβάσωσι τοὺς στρατιώτας τοῦ Γενναίου καὶ τοῦ Κυριακούλη. Ἐπειτα, κατὰ τὸ σχέδιον, τὰ Ἑλληνικὰ στρατεύματα θὰ ἐξώρμων κατὰ τοῦ Παλαμηδίου.

Τὸ ἐσπέρως τῆς τρίτης πρὸς τὴν τετάρτην Δεκεμβρίου οἱ τακτικοὶ ἐπὶ τὸν ταγματάρχην Κουβερνάτην, μετὰ κλιμάκων ἐπιήρσαν εἰς τὴν πόλιν καὶ ἐνήδρουν πρὸς τὰ δεξιὰ τῆς πόλεως τῆς ξηρᾶς, ἐπὶ τὸν προμαχῶνα τὸν ὀνομαζόμενον Κιοῦτ-τάμια. Ὁ τρίτος λόχος ἐτάχθη κάτω ἀπὸ τὰς πρὸς ἀνατολὰς τεῖχην τοῦ Παλαμηδίου. Ἀτακτα σώματα θὰ ἐδοθήσων τὸ τακτικόν.

Ἡ ἐκ τῆς θαλάσσης ἐπιθεσις ἔπρεπε νὰ γίνη, κατὰ τὰ συμπερασθέντα, πρὸς τὴν ἀνατολὴν τοῦ ἡλίου, συνέβη ὅμως ὥστε, ἐπειδὴ ἔπνεεν ἐναντίως ἄνεμος, τὰ Ἑλληνικὰ πλοῖα θὰ βραδύ-

ρουν, οἱ δὲ Τούρκοι ἀνεκάλυψαν τὰ ἐπὶ τὰ τεῖχη Ἑλληνικὰ στρατεύματα, τὰ ὁποῖα προσέβαλον ἰσχυρῶς καὶ μάλιστα διὰ τῶν πυροβόλων. Ἦτο ἀνάγκη ἐποχωρήσεως καὶ οἱ τακτικοὶ διετάχθησαν νὰ τὴν ἐκτελέσωσιν κανονικῶς, μόνον δὲ αὐτοὶ καὶ τὸ σῶμα τῶν Νεωταρῶν καὶ Ἰατροῦκος ἐπεχώρησαν τακτικῶς, ἀντιστάντες ἐπὶ τέσσαρας ὥρας εἰς τὸ πῦρ τοῦ ἐχθροῦ. Ἀπωλέσθησαν τότε πενήντα ἀνδρες, οἱ πλείστοι τακτικοὶ καὶ φιλέλληνες. Μεταξὺ τῶν φιλελλήνων ἐφρονεῦθη καὶ ὁ Γερμανὸς λοχαγὸς Ἀνζόν, τὸν ὁποῖον μεγαλοσχεπῶς ἐκίδουσε ὁ Ὑψηλάντης. Κατὰ τὴν μάχην ταύτην ἐτραυματίσθη καὶ ὁ ταγματάρχης Κουβερνάτης. Ἡ ἐπιχειρήσις αὐτῆ, καίτοι μὴ νικηφόρος, ἐθανυμώθη διὰ τὴν καρτερίαν καὶ τὸ θάρρος τῶν τακτικῶν.

Τὸ τακτικὸν σῶμα, μετὰ τὴν κινδυνώδη αὐτὴν ἀπέπειραν, ἦτις τὸ ἐξηγήθησεν, ἀπεσῶθη εἰς Ἀργος, ἔνα ἀνασυνταχθῆναι καὶ νοσηλεύσῃ τοὺς τραυματίας, δὲν παρήλθε πολὺ ὅμως καὶ τὸν Ὑψηλάντην ἐκάλεσαν οἱ Τούρκοι τῆς Ἀκροκορύνθου, στενῶς πολιορκουμένοι ἐπὶ τῶν Ἑλλήνων, ἔνα παραδοθῶσι, φοβούμενοι μὴ πάθωσι ἐπὶ τῶν πολιορκουμένων ὅτι οἱ συμπατριῶται των τῆς Τριπόλεως κατὰ τὴν ἄλωσιν αὐτῆς. Ὁ Ὑψηλάντης ἔδραμε μετὰ τοὺς τακτικούς, ὄλλοιους τὸν ἀριθμὸν καὶ ἐξηγήτημένους, ἐγκαταλείψας τοὺς πληγωμένους του εἰς τὸ Ἀργος. Συνάπει τὴν συνθήκην τῆς παραδόσεως τῶν Τούρκων, δι' ἧς ἠγγυατὸν τὴν ζωὴν καὶ τὴν τιμὴν αὐτῶν καὶ τὴν μεταφοράσιν των εἰς τὰ τουρκικὰ ἐδάφη δι' ἐθροσπαϊκῶν πλοίων, καὶ τάσσοι ἔνα λόγον τοῦ τακτικοῦ σώματος φρουρᾶν πρὸς ἀσφάλειαν τῶν ἀπερχομένων Τούρκων εἰς τὴν πόλιν τοῦ φρουρίου. Τὴν ἡμέραν ὅμως, καθ' ἣν οἱ πολιορκουμένοι ἐξηγήχοντο μετὰ τῶν γυναικῶν των καὶ τῶν τέκνων των, τὴν 14 Ἰανουαρίου 1822, ὁ Ὑψηλάντης κατέκειτο πυρόσσοιν καὶ δὲν ἠδυνήθη νὰ παραστή ἀποπροσώπως εἰς τὴν ἔξοδον, οἱ δὲ Ἑλλήνες ἐπιπεσόντες κατὰ τῶν ὀπλων Τούρκων ἐσφαξαν πολλοὺς ἐξ αὐτῶν καὶ ἠμαλώσαν πολλὰς γυναῖκας καὶ παιδία, κατὰ τὴν μαρτυρίαν τοῦ Χ. Σ. Βυζάντιου. Ὁ Ὑψηλάντης ἀπογοητευθεὶς διὰ τὰς ἀταξίας ταύτας ἀνεχώρησε μετὰ τοῦ ἐπιτελείου του εἰς Ἀθήνας.

Τὸ τακτικὸν σῶμα, στερηθὲν τοῦ ἀρχηγοῦ του, σχεδὸν διελύθη. Ὁ Μαυροκορδάτος, ἀναγορευθεὶς τότε Πρόεδρος τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, προσεπάθησεν νὰ τὸ συντηρήσῃ ἀλλ' ὁ διοικητὴς του συνταγματάρχης Παλέσσας, βλέπων τὸ ἀποχωρήσῃ, ἀπήλθεν εἰς Κρήτην, ἄτε Κρήσι, μετὰ πολλῶν στρατιωτῶν, ὅπου ἐφρονεῖθη.

Εἰς τὸ 1821, διὰν ἡ Πελοπόννησος, ἡ Στερεὰ Ἑλλάς, αἱ νῆσοι τοῦ Αἰγαίου πελάγους, ἡ Κρήτη αὐτή, ἦσαν μέρη ἐλευθερωμένα, εἰς τὸ ἐνδοξον αὐτὸ ἔτος τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως, καθ' ἧ ἐτέθησαν αἱ βάσεις τῆς Ἐλευθερίας μας, ὁ πρῶτος τακτικὸς στρατός μας, μικρὸς, στερούμενος, πιστὸς ὅμως εἰς τὴν πειθαρχίαν καὶ εἰς τὸ καθήκον, ἐδόξασε καὶ ἐδοξάσθη.

ΔΗΜ. ΔΗΜΕΡ

Ο ΠΟΙΗΤΗΣ ΜΑΡΚΟΡΑΣ ΚΑΙ Ο ΛΟΓΙΟΣ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΠΑΤΗΡ ΤΟΥ

[Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενον τεῦχος]

ἌΛΛΑ καὶ οὗτος ἔπεσεν ἐπὶ τὰ χεῖρα τῶν Ἀσκαδίων, ἐνθα ἔχεν ἀνάγει μετὰ τοῦ ἡγουμένου Γαβριήλ τὴν φλόγα τοῦ ὀλοκαυτώματος. Σπεύσασα, ἀπέλιπε καὶ παράφρων, εἰς τὸν τόπον τῆς Μεγάλης ἐκείνης Θυσίας, βλέπει τὸ φάντασμα τοῦ ἔραστοῦ, ὅπερ τῆ ἡμεῖται τὰς οπαρκακίως σκηνὰς ἐκείνης τῆς πράξεως, δι' ἧς ἀνήλθεν εἰς τὸν οὐρανὸν ἡ Δόξα τῆς Κρήτης, καὶ εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ Μάνθου ἀνίπταται καὶ ἡ ψυχὴ τῆς, ὅπου ὁ πιστὸς καὶ καθηγιασμένος ἔρωσ τοῦ ἡρώος καὶ τῆς παρθένου, σιφρανοῦται δι' αἰώνιον μακαρότητος. Τοιαῦτα τὰ πρόσωπα καὶ ἡ ἀπλουσιὰτὴ ἕψη τοῦ ποιήματος, ἀλλ' ἐπ' αὐτῶν ἐπέχρυσεν ἀφρόνως ὁ ποιητὴς τὰ χρώματα τῆς φαντασίας καὶ τοὺς θρησασμοὺς τῆς καρδίας του. Τὴν λεπτομερῆ ἀνάλυσιν τοῦ καλοῦ τούτου ἔργου δὲν ἐπιτρέπονται τὰ ὄρια τῆς ἐφημερίδος, ἀλλ' ὅσοι ἀνέγνωσαν αὐτὸ, καὶ ἐντὸς ὀλίγου θὰ εἶναι ἀμύπολλοι, δὲν θέλουσι μᾶς διαφεύσει ἔαν εἰπωμεν ὅτι, ἂν καὶ ἄλλα μικρότερα ποιήματα μᾶς εἶχον δώσει τρόπον ἕνα τὴν προαίθεσιν τῆς ποιητικῆς ἀξίας τοῦ διακεκριμένου ἡμῶν συμπολίτου, διὰ τούτου ἦδη κατέλαβε περιφανὴ θέαν ἐν τῷ εὐαρισμῶ χροῦ τῶν νέων αὐιδῶν τῆς Ἑθνικῆς Ζωῆς καὶ τῆς Ἑθνικῆς Δόξης. Καὶ τὸ θέμα, καὶ ἡ γλῶσσα καὶ ἡ στιχομυρία, πάντα πνεύουσι τὸν καθαρότερον

Ἔθνος καὶ ἀποδεικνύουσιν οὐχὶ πρότην φοράν ὅτι, ἡ Δημοδῆς Μούσα, ἦτις ἐπὶ τὴν Δουλείαν ἐγεννήθη, καὶ ἐν παντοίας κακονυχίας διεβίωσε, δύναται οὐ μόνον δι' ἀφελοῦς καὶ ἀπερίτου ἵσματος νὰ ψάλλῃ τὰ ἄθλα τῆς ἡρωϊκῆς ἐποχῆς καὶ τὰς ἀπλοικὰς περιπετείας τοῦ ἀγροτικοῦ βίου, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν ποίησιν τοῦ ἐπιτελεστέου πολιτισμοῦ νὰ ἐψωθῇ διὰ τῶν περιούγων τῆς μεγαλοσύνης. Τὸ ποιήμα τοῦ κ. Μαυροῦ, ἔαν αὐτολεξεί μεταφρασθῆ εἰς οἰανδήποτε τῶν νέων διαλέκτων, θέλουσ ἀναγνωρίσει καὶ οἱ ἀδοτήτεροι κριτικοὶ ὡς ἄξιον νὰ καταταχθῇ μετὰ τῶν ἐξόχων τῆς συγχρόνου Γραμματολογίας. Ἡ δὲ δημώδης γλῶσσα, τηροῦσα τὴν ἀρχαίαν αὐτῆς καλλονὴν, προσλαμβάνει ἐν αὐτῇ, ὡς ἐν τοῖς ἔργοις τοῦ Σολωμοῦ καὶ τοῦ Τυπάλδου, τὸν πλοῦτον τοῦ νέου πνεύματος, καὶ ἐκφράζει ζωηρῶς καὶ ἐναργῶς τὴν ἀδρότητα καὶ εὐγένειαν τῶν ἰδεῶν, ἀσθημάτων καὶ ἠθῶν τῆς ἐποχῆς μας. Ἡ Ἐὐδοκία ὀνειρευομένη, ἐνῶ ἔπλεε πρὸς τὴν Κρήτην :

Ἀκούει πουλάκια ποὺ λαλοῦν, μέλισσα ποὺ βοῦρίζουν, πλῆθος νερά, ποὺ ἀνάμωσα στὴς πέτρας μουρουρίζουν ἔδῶ τὸ κῆμα ποὺ κορυφὰ χιπιέει κατὰ τίς ξηρὰς.

Καὶ ἡ ἐκὼν αὐτῆ εἶναι ἄπλη καὶ χαριέσσα, οἷαν ἤθελε παραστήσει καὶ εἰς τῶν ἀγνώστων

ποιητών των δημοτικών ᾠμάτων. Ἄλλ' ὅτε ... πετιέται ἀπὸ τὴν κλίην...

καὶ ὅτε ἐν τῇ περιγραφῇ τῆς μάχης ὁ Μάνθος λέγει:

Ἄστρο χλωμὰ τῆ νύκτ' ἀπὸ ψηλὰ φαεῖλλον καὶ λῆξ, ποῦ θλίβη ἀθάνατ' αἰετὸν σὴν ὄμι ἐκείνα...

τὰς ἐννοίας, τὰς εἰκόνας καὶ τὰ αἰσθητά, ἀλλὰ καὶ ὡς πρὸς τὴν γλώσσαν καὶ τὴν πλοκὴν τῶν στίχων, εἰς ἀπόδειξιν ὅτι, ἐνῶ ἡ ὑπόθεσις εἶναι ὄλη δημοῦδος, ἡ ἐπεξεργασία αὐτῆς...

Ἐδόθη σκοῦζον μὲ φωνῆς ἐκείθε ἀπολογῶνται. Μικρὰ ἐστὶν τὸ γυάλινον κατὰ τὰ πλοῖα πετώντων, γοργὰ τὰ γυναικόπαιδα λαβαίνον, καὶ καταπι...

Ἔ* Ὅποια φρίκη ἐν τῇ διηγήσει τῆς ἐμπροσθεως τοῦ Ἀρχαίου ὅτε:

Χοιμοῦν ἀπάνω οἱ δαίμονες, τὰ πάντα πλημμυρίζουν, σφαγὴ ἀρσενῶν ἀλύπητη, καὶ τὰ θεὰ μωγγρίζουν. Ὡ, δὲν τοὺς ἄκουσα ποῦ... Τὸ ἐλλογιμένο χέρι...

Ἔ* Ἀλλὰ ὅποια χάρις καὶ γαλήνη τοῦ οὐρανοῦ ὅτε αἱ πρὸς ἐποδοχὴν τῆς Εὐδοκίας κατελθοῦσα εἰς τὴν Γῆν παρθένου:

Στὸ νέο, ποῦ ἐκρόμοιεν ὁ Θεός, ἀγνόητο ἀγγελιοῦδι, προσοῦ νὰ γίνων εἴπανε τὸ ἀκόλουθο τραγοῦδι: Νυφοῦλα, ποῦ μᾶς ἔρχεσαι μὲ μάτια δακρυομέννα...

Ἔ* Τὰ παρατεθέντα χωρία δὲν εἶναι βεβαίως τὰ μόνα ὄραια τοῦ πολιτικοῦ τούτου ποιήματος... Ἔθνος, ὅπερ ἀνέδειξε τοιοῦτους ἥρωας τῆς ἀνδρείας...

τὴν καλλονὴν τῆς Ἀρχαίας Τέχνης τὰ ἡρωϊκὰ ἔργα, δι' ὧν ἐδοξάσθημεν, μᾶς παρηγορεῖ διὰ τὴν ἀθυροῦσιν...

Μεθ' ὅλας αὐτὰς τὰς βαρνημάτων κρίσεις τοῦ φιλοσόφου Βοῦάλα, τὸ ὄνομα τοῦ Μαρκοῦ ἐξηκολούθει νὰ μὴ εἶναι εἰς τὰ χεῖλη τῶν λογίων, τοῦλάχιστον τῶν Ἀθηναίων...

Τῷ 1898 ἐδημοσίευσεν τὰ «Μικρὰ ταξείδια» ἐν Ἀθήναις, περὶ τῶν ὁποίων ἐγένετο μὲν λόγος, ἀλλὰ δὲν ἠῤῥησαν τὴν φήμην τοῦ ποιητοῦ. Ὁ Ἔρκος ἐξηκολούθησε νὰ εἶναι τὸ ἀριστοῦργημά του, ὡς καὶ τὸ «Παράλοιο πεθαμῶνης»...

Τὰ ποιήματα τοῦ Μαρκοῦ μεταφράσθησαν Ἰταλιστῶν. Ὁ Δι Μέντος, λόγιος Κερκυραῖος, χειροποίηθις ἐπιτετα Ἐπισκόπος τῶν Ἀντικῶν Τήνων καὶ Μυκόνου, μετέφρασε καὶ τὸ Μαρκοῦ...

Τοιοῦτος ἐν ὀλίγοις ὁ διαπρεπὴς συμπολίτης μας Γεράσιμος Μαρκοῦρας, ὅστις ἀπέθανε τῇ 27 Ἀυγούστου. Σημειωτέον ὅτι, συμφώνως μὲ τὰς ἀρχάς του, ὁ γραιὸς οὗτος ποιητὴς εἶχε παραγγεῖλη νὰ γῆν ἐν ἄκρα ταπεινότητι ἢ κηδεῖα του...

* Ἡ εὐθεῖα γραμμὴ δὲν εἶναι πάντοτε ἡ συντομωτέρα. Ὁ Καθὼν ὁδήγησεν εἰς Ῥώμην τὸν Πεδεμόντιον διὰ τῆς Κορμαίας. * Οἱ ἄνθρωποι χωρετοῦν προθυμότερα ἀπὸ τὴν γνώριμον...

ΜΙΑ ΕΛΛΗΝΙΣ ΣΟΥΛΤΑΝΑ: Η ΓΚΙΟΥΔΜΠΑΧΑΡ

Ὁ Σουλτάνος—διηγείται ἡ παράδοσις—Σελίμ ὁ Β', ὅταν ἐβράδιζε μὲ τὸν στρατὸν του κατὰ τῶν Περασῶν τῷ 1570, ἐπενοῦσε ἀπὸ τὸ χωριὸν τῆς Δουβερᾶς ἢ Λιβεράς, ἕξ ὥρας μακρὰν τῆς Τραπεζοῦντος...

ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΗΡΩΙΔΕΣ: Η ΓΡΕΝΑΔΙΕΡΑ ΜΠΑΡΡΩ

Τὰ ἑλληνικὰ τραγοῦδια ἀναφέρουν πολεμιστρίδας γυναῖκας καὶ εἶνε γνωστὸν τὸ δημοτικὸν μας τραγοῦδι, τὸ ὁποῖον ἀρχίζει ὡς ἑξῆς: Πούς εἶδε γράμι οἱ βορρὸν ἄ ἐλάφι οἱ λιμάνι...

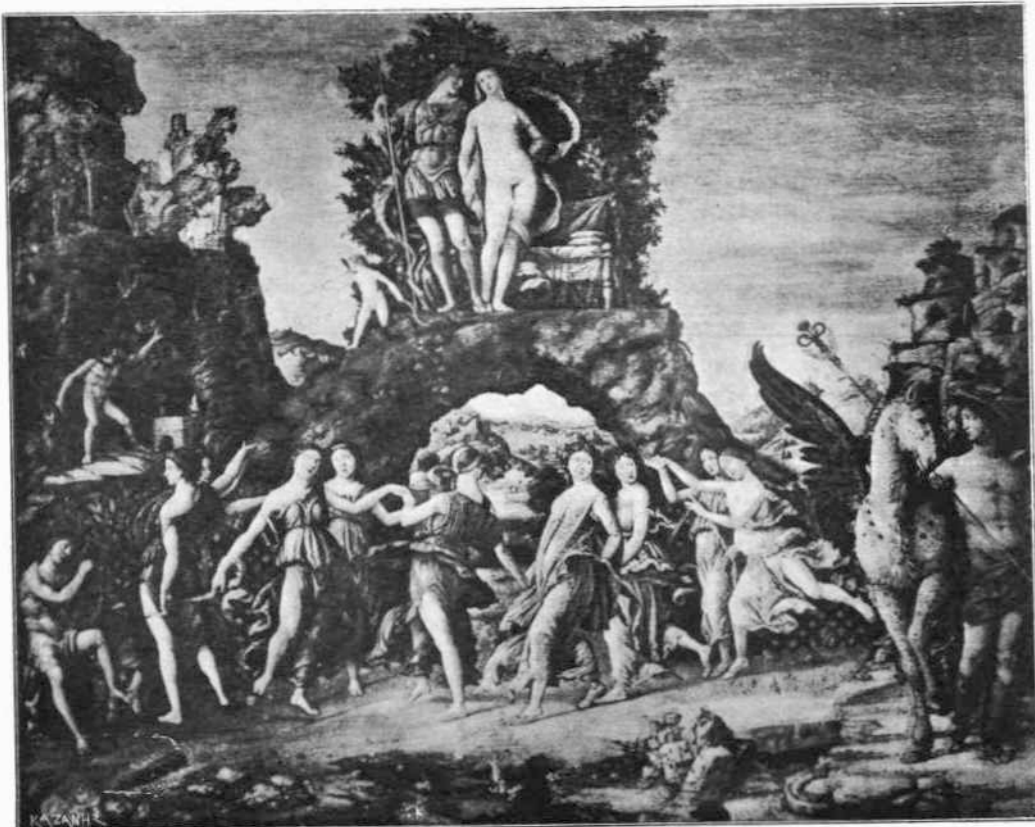
Ἄλλὰ καὶ ἡ Γαλλικὴ ἱστορία ἀναγράφει ἡρωίδας καὶ μεταξὺ αὐτῶν τῆν Ἀλεξάνδριαν Μπαρρῶ, ἡ ὁποία ὑπηρετήσεν ὡς γρεναδιέρη εἰς τὴν Γαλλικὴν Ἐπαναστάσιν. Εἰς τὸν κατάλογον ἀνεγράφεται Λιμπερτέ Μπαρρῶ, μὲ αὐτὸ δὲ τὸ ὄνομα ἐμνημονεύθη ἐπίσημος εἰς τὰ «Χρονικά τοῦ πατριωτικοῦ καὶ τῆς ἀρετῆς»...

ἐπρωόρησε καὶ ἐπολιόρησε τὸ Βαγδάτιον, οἱ κάτοικοι, οἱ ὁποῖοι ἤλπιζον νὰ λάβουν βοήθειαν, ἐξήτησαν προθεσίαν διὰ νὰ σκεφθῶσαν ἂν πρέπη νὰ παραδοθῶν. Ὁ Σουλτάνος τὸ ἐσπέρας, προκειμένου νὰ νικήθῃ, ἀνέγνωσε τὸ ἐπὶ τῆς κανάτας σητὸν καὶ, σκεφθεὶς ὅτι ἦτο πιθανὸν νὰ σταλοῦν βοήθεια εἰς τοὺς ἐχθρούς, διατάξεν ἀμέσως τὴν ἐφοδον, κυριεῦσας τὴν πόλιν...

καίτοι ἐξεπλήρωσεν ὅλας ἐκείνας, αἱ ὁποῖαι δὲν εἶνε ἡ ὁ κληρὸς τοῦ ἄλλου φύλου. Τίποτε τὸ ὑπερβολικὸν δὲν ὑπάρχει εἰς τὴν διήγησιν αὐτὴν. Εἰς ἄλλην ἐκθεσιν, πρὸς τὸν στρατηγὸν Λά Μπουφονταί, ποιοποιεῖται ὅτι «ἡ Λιμπερτέ Ρόζα Μπαρρῶ, γεννηθεῖσα ἐν Σεμαλέν, ἡλικίας δεκαεννέα ἐτῶν, σύζυγος ἐνὸς γρεναδιέρου τοῦ Δευτέρου Τάγματος τοῦ Τάφν, γρεναδιέρου καὶ αὐτὴ εἰς τὸν λόχον εἰς ὃν εἶνε προσκεκολλημένης καὶ ὁ σύζυγός της, ἐδείχθη πλέον ἢ ἀνήρ»...

Η ΓΡΕΝΑΔΙΕΡΑ ΛΙΜΠΕΡΤΕ ΜΠΑΡΡΩ

ΠΙΝΑΚΟΚΗ "ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ", Ο ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ ΣΕΝΗ ΚΑΛΙΤΕΧΝΙΑ: ΜΑΝΤΕΓΝΑ

ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΙ ΣΥΡΜΟΙ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ (1833-1859)

Η κοινωνική ιστορία της Αυναστίας του Όθωνος δεν ξεχωρίζει από την ιστορία της Αθήνας...

Εν τούτοις μέρη τινά της κομμικής ιστορίας της εποχής εκείνης δύνανται να γραφούν και από τώρα...

Όπως ήτο φυσικόν και επόμενον, τας πρώτας πληροφορίας περί του συρμού εις τας Αθήνας τας όφειλον εις μίαν κυρίαν...

Όπως δήποτε όσοι ήσαν διά να προσκληθούν προσεκλήθησαν. Φαίνεται δέ ότι έγινε θρήνος εκ μερους και των μη προσκληθέντων...

συνεπάγεται και τρομεράς υποχρεώσεις. Διά τούς άνδρας τού ζήτημα τού ενδύματος ήτο λελυμένον...

Κατά την Γερμανίδα κυρίαν, την όποιαν ανέφερα πρό όλίγον, εις τόν χορόν αυτόν εθεάθησαν όλα τά χρώματα...

Διά την εποχήν εκείνην υπάρχει ή πληροφορία ότι χρώμα τού συρμού ήτο τού λευκού. Όλοι αι κυρίαί αι όποιαί επήγαν με τού εθνικόν των φόρεμα...

τον Άνακτορικόν χορόν, έρορούσαν λευκά. Όλα όμως λευκά μέχρι των υποδημάτων άκόμη. Φαίνεται δέ ότι ενδυμασία, αι όποιαί κατεσκευάσθησαν διά τούς χορούς...

Ένα ποίημα της εποχής εκείνης άπαθανατίζει όχι μόνον τά λευκά τού συρμού, αλλά και τούς φόβους περί της λευκότητός των. Τό ποίημα άρχίζει:

Ός ή χών έφθάσεις και ως περιστερά κ' εις την λευκήν έσθήτα σου κρέπεις την άθωότητα, πλην πρόσζεε ώ άγγελε, με τά λευκά πτερά, μήπως σπιλώσης εις την γήν την τόσην σου λευκότητα.

Ό άγγελος με τά λευκά πτερά βεβαίως θά ήμπορούσε να τά διατηρήσει πολύ, μάλιστα εις εκείνην την άφελή και άναμάχητον εποχήν. Αλλά τά λευκά υποδήματα βεβαίως δεν θά ήμπορούσαν να διατηρηθούν άσπιλα.

Πληροφροσούμεθα ότι ό κατά την όδόν Έρμού Βασιλεύς έποδηματοποιός Μπάρο εκμισάτο έν Βαυαρία λευκά σιβάλια, κατάλληλα διά τε τόν κομποστόν και τόν βόβορον, έν δέματος κατάλληλον διά τούς λεπτούς πόδας τών κυριών της πόλεός μας...

Κατά τού έτος 1840 τά λευκά δεν είναι πλέον τού συρμού. Η ίδια ή Βασίλισσα Αμαλία, δίδουσα τού σίνθημα, φορεί πλέον στακι και μάλιστα στακι βαθύ, τού όποιον είναι καταλλήλοτερον από τού λευκόν διά τού κλίμα και διά την κατάστασιν των Αθητών.

Ταυτοχρόνως εμφανίζεται εις τας Αθήνας μία Άγγλίς, ή Λαίδν Λονδόνδερν, ή όποία άναστατώνει την μικράν κοινωνίαν με τας τουαλέτας της. Η Λαίδν, ή όποία ήτο πλουσιωτάτη, καθός φαίνεται, εις μίαν παρουσίαν εις τά Άνάκτορα έφορούσε φόρεμα λευκόν, τού όποιον τού έφρασμα ήτο κεντημένον με άληθινά μαργαριτάρια...

Εννοείται ότι, όσον και άν άνεστάτωσε τας Αθήνας με την φήμην αυτών των άμφίσεσων ή Λαίδν Λονδόνδερν, δεν ήτο όμως δυνατόν να δώσει και σίνθημα συρμού. Εις τας Αθήνας τότε δεν επήγαν μαργαριτάρια και είναι ζήτημα άν ήμπορούσε να εύρεθής ένας άδάμας διά δακτυλίδι...

Κατά τού ίδιον έτος τας Αθήνας έσοκανόμισε ό πλούτος άλλης κυρίας, Ρωσοίδος την καταγωγήν, αλλά νύμφης τού ήγεμόνος Σούτσου. Η κ. Σούτσου, πλουσιωτάτη, παρουσίασεν έναλλάξ φορέματα, δαντέλλας και κοσμήματα, άξίας τετρακοσίων χιλιάδων φράγκων, και, όταν άργότερα παρετηρήθη κίλποια έξέγερσις κατά τών Φαναριωτών, έχρησιμοποιήθη και αυτό τού έπιζήρημα της πολυτελείας εναντίον των ανθρώπων εκείνων...

Περί της νύμφης αυτής τού ήγεμόνος Σούτσου μάς μετεδόθη άνέκδοτον χαρκατηριστικόν και της εποχής, και της βασιλείας: Εις ένα χορόν ή Βασίλισσα Αμαλία παρουσιάσθη με φόρεμα κναιόν, στολισμένον με άνθη, εις τού κέντρον των όποιων έλαμπον άδάμαντες. Η κ. Σούτσου εις τόν άμέσως επόμενον χορόν παρουσιάσθη με τού ίδιον ακριβώς φόρεμα. Τό έκαμε άρα γε από έξαιρευτικήν έυδειξιν άγάπης προς την βασίλισσαν ή τού έκαμε διά να την πειράξη; Άγνωστον. Τό βέβαιον είναι ότι ή Αμαλία, ή όποία ήτο μόν βασιλίςσα με μεγάλας βλέψεις, αλλά δεν έπαισε διά τούτο να είναι και γυναίκα, δυσχερεστήθη και δεν κατώρθωσε να κρύψη τόν θυμόν της. Και κατευθυνόμενη προς τόν Σούτσου, τού έπτε:

Η νύμφη σας δεν έπεσκέφθη τας κυρίας της Αλλής μου όλας.

Ο Σούτσος έδικαιολόγησε την νύμφην του, ειπών ότι, πράγματι δεν τού έκαμε, διότι δεν όμλει την Έλληνικήν, επίσης δέ πολλά από τας κυρίας της Αλλής δεν γνωρίζουν ξένας γλώσσας. Αλλά ή βασίλισσα επέμεινε.

Απαιτώ να κάμη τού καθήκόν της!

Ο Σούτσος έπτερε την νύμφην του από τού χέρι και την έφερε πρό των κυριών της Αλλής.

Κυρίες μου, έπτε, κατά διαταγήν της Βασίλεισης, σας παρουσιάζω την νύμφην μου.

Την επομένην ό αλιόρχης Σκαρλάτος Σούτσος διετάχθη να άναγγείλη εις τόν πρώην ήγεμόνα της Βλαχίας, ότι ή συμπεριφορά του δεν ήρεσεν εις την Βασίλισσαν, ό δέ Σούτσος εις άπάντησιν έστειλε την παραιτήσιν του από της θέσεως Συμβούλου της Έπικρατείας, και έκτοτε ή οικία του προσετέθη εις τά κέντρα των δυσχερεστημένων κατά της Αυναστίας, τά όποια ήμέρα τή ήμέρα έγίνοντο πυκνότερα εις τας Αθήνας. Ωρισμένως δεν θά υπάρχη μεγαλειτέρα φιλοδοξία δι' ένα φόρεμα, παρά να συντελέση και αυτό εις μίαν έξέγερσιν εναντίον δυναστείας, και πιστεύω ότι δεν θά υπάρχουν πολλά φορέματα, τά όποια να ήμπορούν να έχουν τόσον ένδοξον ιστορίαν.

Κατά τά τελευταία έτη της βασιλείας τού Όθωνος έννευθίζετο ός χρώμα μόν τού κρεμμυδι, ός κόμμινον δέ ή Πολωνία. Δεν περιμένετε βεβαίως να περιγράψω έδώ τί ήτο ή Πολωνία. Κάθε

συρμός, ό όποίος έπέρασε πλέον, μάς φαίνεται γελοίος. Αλλά ή Πολωνία φαίνεται ότι και εις την εποχήν της ήτο ένδοξα εύχάριστον. Μία έφημερίς της εποχής εκείνης κεραινοβολούσα τόν νέον συρμόν, ό όποίος δεν είχε την χάριν τού προγονικού ενδύματος, λέγει ότι, «μία κυρία ή όποία φορεί Πολωνία είναι μία μόν μέχρι της όσφύος, δύο δέ από της όσφύος μέχρι τού έδάφους».

Και τέλος εμφανίζονται τά μελιτζανιά. Πόσον καιρόν έννευθίζετο τού άνούσιον αυτό χρώμα δεν γνωρίζομεν. Αλλά ίσως υπάρχουν άκόμη κυρίαί αι όποιαί τά ένθυμούνται. Ένα τραγούδι άπθθανάτισε και αυτό τού χρώμα:

Πάμ τάβαλες τά μελιτζανιά τά σκούρα ώχ, άδειάστε τή κουμπούρα. Η κουμπούρα δεν έτοποθετήθη έδώ μόνον διά την όμοιοκαταλήξιν. Ακριβώς την εποχήν όπου έμεινον τά μελιτζανιά τά σκούρα, ένας χορευτής των Αθητών, όσάκις έχορευε και έφθανεν εις τού ακρότατον σημείον τού ένθουσιασμού, άνέσπερε την κουμπούραν του και έπινοούβλε κατάν τού έαυτού του, φροντίζων να πλήθυνεται όσον τού δυνατόν έλαφρότερον. Λέγεται δέ ότι όταν απέφθανεν είχε τέσσαρας τριατάς ένδόξους πληγές εις τού σώμα του. Πόσα χρόνια έκτοτε και ποία μεταβολή!

Αί σημερινά άντράβ των κυριών, εμφανιζόμενα εις την πρωτογενή εκείνην και όπως δήποτε άκοιμον εποχήν, θά έφεραν άληθινήν άναστάτωσιν. Προορισμός των γραμμών τού σώματος ήτο τότε ακριβώς ν' άποκρύπτονται, όπως σημερον είναι να φάνωνται. Ό,τι τότε θά έθεωρετό προσκλητικόν και άσεμνον, σημερον είναι έντελώς παραδεγμένον και από τας πλέον άνεπιλήπτους και άξιοπροεπεις γυναίκας. Τά διαφανή υφάσματα, είναι ζήτημα άν θά τά έδέχεται ποτέ εις την αλήν της ή άσσητά και άκαμπτος εις ζητήματα ήθικης βασίλισσα Αμαλία. Τώρα τά τρανσπαράν είναι κοινόν κτήμα και κανείς δεν σκέπτεται να κατηγορήση μίαν κυρίαν, διότι εις τού ζαχαροπλαστείον άφήνει να φάνεται ή πλάτη και οι βραχιόνες διά μέσου μικρών όπών τού υφάσματος ή διά της λεπτότητος τού μεταξωτού.

Εις καμμίαν ίσως περίστασιν δεν είχε τόσην ακριβή την έφαρμογήν τού παλαιόν σθητόν «Άλλοι καιροί, άλλα ήθη!» τ.

ΠΙΝΑΚΟ. "ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ", Ο ΣΕΦΥΡΟΣ ΑΠΑΓΩΝ ΤΗΝ ΨΥΧΗΝ ΣΕΝΗ ΚΑΛΙΤΕΧΝΙΑ: ΠΡΥΘΩΝ

Η ΖΩΗ ΕΙΣ ΤΗΝ ΤΡΙΠΟΛΙΤΙΔΑ

(ΜΙΑ ΧΑΡΙΤΩΜΕΝΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΑΥΤΟΠΤΟΥ)

ΑΝΑΠΑΥΣΙΣ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΠΟΡΕΙΑΝ

Ἡ κοινωνικὴ ζωὴ ἐπανελάβε τὴν κυριαρχίαν της καὶ ἡ Τριπολίτις, ὡσὸν πάντοτε νὰ εἶχε φροντῆν τριάντονα πέντε χιλιάδων, ζῆ ἥσυχος καὶ πληθὺς μικροπωλητῶν πλανοδίων γυρίζει καὶ πωλεῖ ἀνὰ τὰ φρούρια, γύρω ἀπὸ τὸ Διοικητήριον, εἰς τοὺς στρατώνας, τὰ ἐμπορεύματά της, μὲ χίλια ξεφωνητὰ καὶ μὲ χίλια μειδιάματα. Οἱ γενναῖοι μας στρατιῶται διασκεδάζουν ἀγοράζοντες μικροπραγματάκια διὰ γυναῖκας, δῶρα, τὰ ὁποῖα θὰ κάμουν εἰς τὴν μνηστῆρ τῶν ἢ εἰς τὴν μάνα τῶν. Βλέπων κανεὶς τοὺς νεοελθόντας στρατιώτας νὰ ἀγοράζον μίαν κεντημένην ποδίτσαν ἢ ἓνα περιδέριον ἢ μίαν βατάγιαν μὲ ἀραβουργήματα ἢ ἓνα σαλάκι μεταξωτό, θὰ ἔλεγε ὅτι ἦλθον νὰ παραστῶν εἰς πατηγῆν. Οἱ πωληταὶ φωνάζουν, στριγγλίζουν καὶ ομάδες στρατιωτῶν μας περνοῦν ἀπὸ κάθε μαγαζάκι διὰ νὰ εἶδον μικροτέρας τιμᾶς. Ἄνθρωποι ἴσως θὰ ἔλθῃ ἢ σερᾶ τῶν νὰ φυλάζον εἰς τὰ προχώματα καὶ νὰ σκοτωθῶν. Τι περᾶζει;

Μία διασκέδασις καὶ αὐτὴ, εἰς τὴν ὁποίαν ἐγκαταλείπονται εὐθὺς, ψάλλοντες τὰς χαριτωμένας τροφὰς τῶν καντισορευτιῶν τοῦ τόπου τῶν, ἐπερήφανοι ὅτι θὰ εἰμπορέσουν νὰ γράψουν εἰς τὸ στήμι τῶν τὰς ἐλλογημένας λέξεις τῆς δόξης:

— Εὐθῆκα στὴ φουτιά!

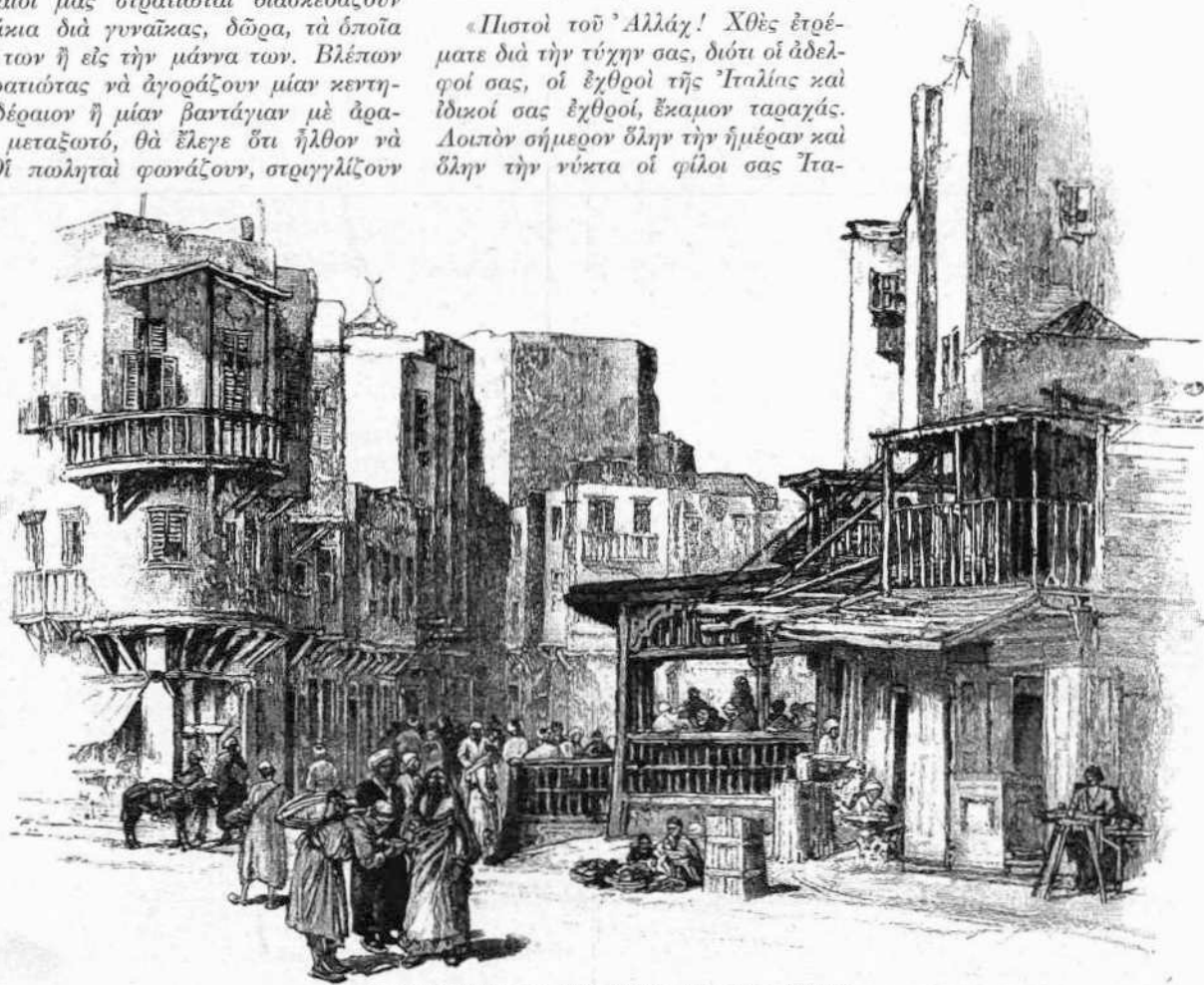
— Συνομοτοῦν ἐναντίον μας; ἠρώτα κάποιος. Ἄλλ' ἀμέσως μία ἐπίκλησις πρὸς τὸν Ἄλλᾳχ μᾶς πείθει ὅτι πρόκειται περὶ προσερχῆς. Οἱ φόβοι ὅμως δὲν εἶνε μάταιοι, οὐδὲ τὸ πρᾶγμα ξεαρετικόν. Ἄρ-

καὶ οἱ Ἄραβες, μεταβαίνοντες εἰς τὴν ἐργασίαν τῶν ἢ ἀσχολούμενοι εἰς τὸ ἐμπόριόν τῶν, νὰ ἀρπάσουν τὰ ὄπλα ἐπὶ τῇ ἀπλῇ θέμῃ ἐνὸς τεμαχίου προσηύτης σημαίας.

Ὅποιος δὲν εἶδε ἓνα πλῆθος ρακενδύτων Ἄράβων καὶ Μαύρων νὰ περῆ, ὅποιος δὲν ἐκίτταξε μέσα ἀπὸ τὰ μάτια αὐτοῦ τοῦ συρφετοῦ διὰ νὰ μαυτεύσῃ τὸ ἀκούμητον μῖσός του, δὲν δύναιται νὰ φαντασθῇ τὴν φρίκην μᾶς αἰφνιδίας ἐξεγέρσεως πλασματῶν λωσοασμένων, ἀπηλιτισμένων ἀπὸ τὸν θρησκευτικὸν φανατισμόν. Ἡμεῖς τοὺς εἶδομεν νὰ περνοῦν ἀπὸ τὰς ὁδοὺς τῆς πόλεως τοὺς φρυγάδας τῆς δάσεως, ὅταν, συνοδευόμενοι ἀπὸ τοὺς στρατιώτας μας, ἐγκατέλειπον τὸ ὑπαίθριον καὶ τὰς ἐπιπλοῦς οἰκίας τῶν. Μορφὰ ἄνδρῶν μὲ ἀπαίσια βλέμματα, μαῦροι τοῦ Φεζᾶν, γέροντες μὲ παρηλλαγμένα τὰ πρόσωπα καὶ σκελετώδεις τοὺς βραχίονας, γυναῖκες Βεδουῖναι κίπτονται ἐπὶ τὸ βάρος ὀγκωδῶν φορτίων μὲ βλέμμα ἐπερήφανον. Καὶ μόνον τὰ παιδιά μὲ πρόσωπα ἀγαθὰ καὶ γλυκὰ εἶνε περιττοῦμα καὶ κλαίον ἰσορροπῶδες. Πολλὰ ἀπὸ αὐτὰ εὐρέθησαν χαμένα εἰς τοὺς δρόμους τῆς δάσεως. Οἱ ἄνδρες σετελέγησαν εἰς τοὺς στρατώνας καὶ αἱ γυναῖκες ἀπεμακρόνησαν πρὸς τὰ τζαμιά, ὅπου ἄνδρες σοβαροὶ μὲ μακρὰ μπουντρούζια, περικόσμητα ἀπὸ κεντήματα ἱερογλυφικά, καὶ μὲ τὸ τορομπᾶνι εἰς τὴν κεφαλὴν ἦνοιγον διὰπλατὰ τὰς πύλας τῶν ἱερῶν οἰκῶν ψιθυρίζοντες: Ἄλλᾳχ! Ἄλλᾳχ! Καὶ τὸ πλῆθος, τὸ θλιμμένον, ἐχίνετο μὲ γυμνοὺς τοὺς πόδας εἰς τὸ τελενταῖον τοῦτο καταφύγιον. Αἱ νῆαι κορασμένα καὶ φοβισμένα, αἱ γοαῖαι ἔγονσαι ἀκόμη δύναμιν νὰ στεναζῶν προσευχάς. Ἐπειτα ὅμως ἔκυπτον διὰ τὸν τελενταῖον τῶν ἔπνον. Εἰς ἓνα τζαμί ἡ ὑγειονομικὴ μας ἐπιτροπεία ἔσχε τὴν ἐκκλησίαν νὰ εἶρῃ τεσσαράκοντα πτώματα χολεριῶντων.

Οἱ κήρυκες εἶνε εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν. Ὁ Διοικητὴς καὶ αἱ ἄλλαι ἀρχαί, ἕνεκα τῆς ἀμαθείας τοῦ πλῆθους, τοὺς μεταχειρίζονται σιγνῶτα καὶ ἀκούει κανεὶς ἀγορευσεις ὡς ἡ ἔξης, τὴν ὁποίαν παραθέτομεν διὰ τὸ ἰδιόρρυθμόν της:

«Πιστοὶ τοῦ Ἄλλᾳχ! Χθὲς ἐτρέματε διὰ τὴν τύχην σας, διότι οἱ ἀδελφοί σας, οἱ ἔχθροί τῆς Ἰταλίας καὶ ἰδιοί σας ἔχθροί, ἔκαμον ταραχάς. Δοιπὸν σήμερον ὄλην τὴν ἡμέραν καὶ ὄλην τὴν νύκτα οἱ φίλοι σας Ἰτα-

ΜΙΚΡΟΠΩΛΤΑΙ ΕΙΣ ΤΑΣ ΟΔΟΥΣ ΤΗΣ ΤΡΙΠΟΛΙΤΙΔΟΣ

ΒΕΔΟΥΪΝΟΣ

ΚΟΡΗ ΑΡΑΒΩΝ

λοὶ θὰ κάμουν ἀτελείωτον κανονοβολισμόν καὶ ἀπὸ τὴν γῆν καὶ ἀπὸ τὴν θάλασσαν διὰ νὰ τοὺς φονεύσουν. Ὁ ἥλιος καὶ τὰ ἄστρα θὰ μαυρίσουν ἀπὸ τὴν σκιά τῶν βομβῶν, αἱ ὁποῖαι θὰ πνίξουν τὸν ἀέρα μὲ τὴν ἀγίαν φωτιάν τῶν. Μὴ φοβηθῆτε πιστοὶ τοῦ Ἄλλᾳχ! ὄλοι σεῖς θὰ σωθῆτε.

Ὁ ντελάλης ἐνώπησεν ἀποτόμως.

Ἐίχεν ἐκκληρώσει μὲ εὐδυνειδίητον ζῆλον τὴν διαταγὴν τοῦ Κυβερνήτου, ὁ ὁποῖος τὸν εἶχε διατάξει νὰ ἐξηγήσῃ, ὅσον τὸ δυνατόν ἀπλούστερα εἰς τοὺς συμπατριώτας αὐτοῦ ὅτι, δὲν ἔπρεπε νὰ φοβηθῶσαν ἀπὸ τοὺς κανονοβολισμοὺς.

Πολλὰ οἰκογένεια ἐκ τῶν ἀράβων τῆς δάσεως διαμένουν ἐπὶ σκηνάς. Εἶνε γυναῖκες καὶ παιδιά, τῶν ὁποίων ἡ πλημύρα κατέστρεψε τὰς ἀθλίαις οἰκίας, καὶ αἱ ὁποῖαι ἦλθον πλησίον τῶν στρατιωτικῶν κλιθάνων καὶ κατόκησαν, ἐλλίπυσσαι εἰς τὴν ἐθσπλαγχνίαν τῶν ἰταλῶν στρατιωτῶν.

— Καλοὶ ἰταλιάνοι! Λίγο φαῖ...
— Ζήτω ἡ Ἰταλία! Μὰ τὸν ἄγιο Θεό, δῶσε μου ἓνα σόλδι.
Ἀηγεῖτο ἰταλὸς ἀξιωματικὸς, ὅστις εἰς τὸ Γκαργκαριὸς διήθνηε τὰς ἐργασίας τῆς κατασκευῆς παρατηρημάτων διὰ τὴν κατασκήνωσην τῶν στρατιωτῶν:

— Τί τρομερὰς νύκτας περνοῦμε κοντὰ εἰς αὐτὸν τὸν πληθυσμόν, τὸν τρομερὰ πτωχόν, ὁ ὁποῖος εἶνε ὄλος ἄρρωστος. Φαντασθῆτε μορφὰς μὲ βαθεὰ τὰ ἔγνη τῆς φθίσεως, παιδιά ραχτικὰ, σώματα ἀπὸ λέπρον κατεστραμμένα. Γρηῆς σκελετώδεις περιπατοῦν μὲ τὰ χέρια καὶ τὰ πόδια σὺν σκυλιά, διὰ νὰ εἶδον κάποιον ἓνα κομμάτι ψωμί πεταμένον καὶ ἔπειτα μὲ ἓνα σάκκον

ΒΕΔΟΥΪΝΟΙ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΑΗΜΜΥΡΑΝ ΗΤΙΣ ΚΑΤΕΣΤΡΕΦΕ ΤΟΥΣ ΣΥΝΟΙΚΙΣΜΟΥΣ

γεμισμένον κοντὰ τῶν καὶ εἶσι περνοῦν ἡμέραν καὶ νύκτα καὶ τήκονται εἰς μίαν ἀγωνίαν σιγηλὴν, χωρὶς ἓνα στεναγμόν, χωρὶς μίαν φωνήν. Τὴν νύκτα σκορπίζεται ἓνας ἀτελείωτος φόβος εἰς τὰ ἀτυχῆ ταῦτα πλάσματα, σκορπισμένα ὑπὸ τὰς σκηνάς, ἀπὸ τὰ οὐρλιάσματα τῶν κνῶν, ἀπὸ τοὺς τροχῶδες τῶν ἄμαξῶν, καὶ τότε ἀκούονται στεναγμοὶ τῶν γυναικῶν, λυγμοί, καὶ αἱ προσευχαί τῶν.

Τὸ Στρατοδικεῖον ἐν τῷ μεταξὺ ἐργάζεται. Κατηγορεῖται ἄραφ ὅτι παρώρμα τοὺς γείτονάς του νὰ λάβωσι τὰ ὄπλα ἐναντίον τῶν Ἰταλῶν. Οἱ μάστιγες τῆς κατηγορίας εἶνε πολλοί, καὶ αὐτοὶ ἄλλοτε κατηγορηθέντες ἐπὶ ἐξεγέρσει εἰς ἐπανάστασιν καὶ θαμνῶδες γνωστοῦ καφερείου ναυτικῶν, εἰς τὸ ὁποῖον ἔκαμον μυστικὰς νυκτερινὰς συναθροῖσεις τὰ μέλη τοῦ Κομμάτου «Ἐνωσις Προόδου» καὶ τὸ ὁποῖον ἐκλείσθη. Εἰς τὸ βῆθος ὁ Πρόεδρος συνταγματάρχης τοῦ Βασ. Στρατοῦ καὶ οἱ δικασταὶ ἀξιωματικοὶ τῶν διαφόρων ὀπλων. Δεξιὰ ὁ συνήγορος καὶ ἀριστερὰ ἡ κατηγορία καὶ ὁ διεμνηνεύς. Ὁ κατηγορούμενος, δοθῆς μὲσω δύο παραβινιέρων μὲ ἐφ' ὄπλον λόγγην, ὀμνεῖ μὲ φωνὴν καθαρὰν καὶ ἡσυχον καὶ μὲ χειρονομίας μεγαλοπρεπεῖς. Ἀγορεύει:

— Δὲν εἶναι ἀληθὲς αὐτὸ διὰ τὸ ὁποῖον μὲ κατηγοροῦν, ὅτι τὴν ἐσπέραν τῆς 15^{ης} τοῦ μηνός, ἐξῆλθον κρυφίως διὰ νὰ ἐξεγείρω τὸν λαόν. Ἦλθον εἰς τὸ μαγαζὶ μου μερικοὶ γείτονές μου, οἱ ὁποῖοι μοῦ ἀμφισβητοῦν τὰ ὄρια τῆς ἰδιοκτησίας μου. Τὴν ἐσπέραν ἐκείνην ἦλθον νὰ μὲ ἐξαναγκάσουν νὰ ἀγοράσω μέρος ἰδικόν μου, τὸ ὁποῖον ἐκείνοι διαμφισβητοῦν ὡς ἰδικόν τῶν καὶ διότι δὲν εἶδε-

χθην με κατήγγειλαν εις οās ως επαναστάτην. Κύριοι δικασται ψεύδομαι!

Ο Πρόεδρος τῷ παρατηρεῖ δι καὶ οἱ δούλοι του μαρτυροῦν δι εἶχε δύο ὄπλα καὶ πολεμεφόνδια εις τὸν κοιτώνά του.

— Οἱ δούλοι μου με προδίδουν.

— Ἄλλ' οἱ ἀξιωματικοί μας εἶδον εις τὸ δωμάτιόν σου καὶ δύο κινδύια πολεμεφόνδια. Διατί τὸ ἀρνεῖσαι;

ΚΟΡΗ ΒΕΔΟΥΪΝΩΝ

— Σοῦ επαναλαμβάνω, κύριε δικαστά δι ἐγὼ δὲν ψεύδομαι καὶ δι' αὐτὸ δὲν ἠρνήθη δι εἶχα ὄπλα. Ἐδωσα τὰ κλειδιά τοῦ σπητιοῦ μου καὶ εἶπα εις τὸν χωροφύλακά σου: "Ε! Λοιπὸν πήγαινε καὶ πάρε δι, θέλεις!

— Καὶ ὅμως ἤξευρες δι εἶχες κρύψει δύο κάσες πολεμεφόνδια εις τὸ πηγάδι σου.

Τὸ πρόσωπον τοῦ ἄραβος περιβαλλόμενον ἀπὸ βραχεῖαν γενειάδα ἐκτιρίνισε καὶ ἔγινεν ὡς νεκροῦ καὶ ἐπόφερε με μικρὸν μειδίαμα τὰς τελευταίας λέξεις τῆς ἀπολογίας του:

— Δὲν ἐνθυμούμην νὰ εἶχα εις τὸ πηγάδι μου τόσα ψεύγη.

Ὁμίλησεν ὁ εισαγγελεὺς καὶ τὸ Δικαστήριον ἀποσύρεται νὰ συσκεφθῆ, ἀφοῦ

ἠροπήθη ὁ κατηγορούμενος, ἂν ἔχῃ νὰ προσθέσῃ τίποτε. Ἐκείνος ἀπήντησε ἡρώδης:

— «Μαφίς», δηλαδή: «Τίποτε».

Μετ' ὀλίγα λεπτά τὸ Δικαστήριον ἐπανέρχεται καὶ ἀναγιγνώσκεται ἡ καταδικαστικὴ ἀπόφασις. Ὁ κατηγορούμενος, ἐπειδὴ παρέβη τὸ κυβερνητικὸν διάταγμα, τὸ ἀπαγορευθὲν εις τοὺς Ἰθαγενεῖς νὰ διατηρῶσι πλησίον των ὄπλα, καταδικάζεται εις εἴκοσιν ἐτῶν ἐοχτήν. Ὁ διερμηνεὺς ἐξηγῆ τὴν ἀπόφασιν καὶ κηρύσσει τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐτῶν. Ἀμέσως τὰ μάτια τοῦ ἄραβος κλείνουν, ὡσὰν ὁ ἐγκέφαλός του νὰ ἐπλήγη ἀπὸ μίαν δαπασίαν ἢ ὁποῖα τὸν ἐκότισεν. Ὅταν ἤνοιξε τὰ μάτια, τὰ βλέμματά

ΜΙΑ ΟΔΟΣ ΤΗΣ ΤΡΙΠΟΛΙΤΙΔΟΣ

τον ἐπλανήθησαν εις τὸ κενόν, ὡς ἐν ἐκστάσει. Ὁ δικαστικὸς μύλις ἠρώτησεν: «Καὶ γιατί; Γιατί;»

— Ἡ συνεδρίασις ἐτελείωσεν ἠκούσθη ἡ φωνὴ τοῦ Προέδρου.

ΚΑΤΙ ΤΟΥ ΣΟΛΩΜΟΥ

Ἐπι Ἀγγλικῆς Προστασίας ὁ ποιητὴς Σολωμὸς εἶχε τὴν ἀδειαν νὰ εισέρχεται εις τὰ γραφεῖα τοῦ Ἀρμοστοῦ ἐλευθέρως καὶ ἀνεῦ ἀναγγελίας.

Ἡμέραν τινα μετέβη εις τὸ Ἀρμοστειον, ὡπως παρακαλεῖ τὸν Ἀρμοστήν, ἵνα εἰς τὴν κενὴν θέσιν τοῦ καθηγητοῦ τῆς Ἰταλικῆς ἐν τῷ Γυμνασίῳ Κερκύρας διορίσῃ τὸν Π. Κουαρτάνον, φίλον τοῦ Ποιητοῦ. Εἰσελθὼν εις τὸ γραφεῖον εἶρε μόνον τὸν Πρωτὸν Γραμματέα τοῦ Ἀρμοστοῦ, τὸν Bowen, εἰς ὃν ἀνεκοίνωσε τὸν σκοπὸν τῆς ἐπισκέψεώς του καὶ ὅτις τῷ ὑποσχέθη ὅτι ἡ ἐπιθυμία του θὰ ἐξετελεσθῆ.

Ἄλλ' ὁ Bowen ἦτο καὶ μνηστήρ τῆς δεσποινίδος Ρώμα, τῆς γνωστῆς ἐκ Ζακύνθου ἀριστοκρατικῆς οἰκογενείας, θυγατρὸς τοῦ τότε Προέδρου τῆς Ἑλληνικῆς Γερουσίας.

Τὸ ἀπόγευμα τῆς αὐτῆς ἡμέρας, καθ' ἣν ἐδέχθη τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ Σολωμοῦ, ἐπεσκέφθη — κατὰ τὸ εἰωθὸς — τὴν μελλονύμφον του, ἥτις μετὰ τὰς συνήθεις φιλοφρονήσεις ἀπήτησε παρ' αὐτοῦ, ὡπως εἰς τὴν εἰρημένην κενὴν θέσιν τοῦ καθηγητοῦ διορισθῆ κάποιος φίλος τῆς οἰκογενείας τῆς. Ὁ Bowen τῇ ἀνεκοίνωσεν, ὅτι ἦτο ἀδύνατον, διότι εἶχεν ὑποσχεθῆ εις τὸν Σολωμόν, ὅτι θὰ διορίζετο ὁ Κουαρτάνος. Ἡ μελλονύμφος του τότε τῷ εἶπε:

— Προτιμῆς λοιπὸν τὸν Σολωμόν ἀπὸ ἐμέ;

— Ὁχι, ἀπήντησεν ὁ Bowen, ἀλλ' ἔδωκα τὸν λόγον μου. Ἐν τούτοις ὁ Bowen ὑπεχώρησεν εις τὰς ἀπαιτήσεις τῆς μελλονύμφου του καὶ ἐβασάνισε τὸν νοῦν του, ἵνα εἶρῃ δικαιολογίαν τινὰ διὰ τὸν Σολωμόν.

Τὸ ἀπόγευμα τῆς ἐπομένης ὁ Bowen ἐξήρατο ἔμπροσθεν, παρὰ τὸ μέγαρον δὲ τοῦ Ἀρμοστοῦ συνητήθη μετὰ τοῦ Σολωμοῦ, πρὸς τὸν ὁποῖον εἶπε:

— La mia sposa desidera che nell posto vacante del professore di lingua Italiana sia nominato un amico della sua famiglia. (Ἡ μνηστὴ μου ἐπιθυμῆ εἰς τὴν κενὴν θέσιν τοῦ καθηγητοῦ τῆς Ἰταλικῆς νὰ διορισθῆ ἕνας φίλος τῆς οἰκογενείας τῆς).

Τότε ὁ Σολωμὸς τῷ ἀπήντησε μεθ' ἑτοιμότητος: — La sposa! È una gran parola, ma la parola data è una gran sposa! (Ἡ μνηστὴ! Εἶναι μεγάλος λόγος, ἀλλ' ὁ δοθεὶς λόγος εἶναι μεγάλη μνηστὴ!).

Ἐστρεψε τοὺς ὤμους καὶ ἀπῆλθεν. Ὁ Bowen ἔμεινεν ἐνός!... Τῇ ἐπομένην ὅμως διορίσθη ὁ Κουαρτάνος.

N. Γ. ΜΑΥΡΟΧΗΣ

ΟΙ ΤΑΦΟΙ ΤΩΝ ΖΩΝΤΑΝΩΝ

Ἡ ἁμαρτία τοῦ παρελθόντος μετὰ τὸ νέον περὶ φυλακῶν νομοσέδιον ἐπιζῶμεν νὰ ἐκλείψουν ἀπὸ τὴν ἀρχὴν τὸν τάφον τῶν ζωντανῶν ἀνθρώπων, τὰς παλαιὰς δηλαδὴ φυλακὰς, τοὺς φόνους ἀνθρώπων μὴ καταδικασθέντων εις τὴν θανατικὴν ποινήν, φόνους διὰ φθίσεως, διὰ τοῦ ἀνηλίου, διὰ τῆς ὑγρασίας.

Εἰς ἕνα ἀπ' αὐτῶν τῶν τάφων θὰ σὰς ὀδηγήσωμεν. Εἶναι τὸ Παλαμῆδι. Τὸ βλέπετε εις τὴν εἰκόνα μας τρομερὸν ὑπὲρ τὴν θάλασσαν. Εἶναι τὸ περιήριμον φρουρίον τῆς Ἐπαναστάσεως, τὸ ὁποῖον ἐπέπροτο νὰ χρησιμεύσῃ πάλιν, ἀκόμη καὶ εις τὸν καιρὸν τῆς Ἐλευθερίας, ὡς ἐμβλημα δεσμῶν καὶ βασάνων.

Κάτω ἀπὸ τὴν εἰκόνα τοῦ Ναυπλίου, ἀπὸ τῆς θαλάσσης, βλέπετε ἕνα μπουδρούμι τοῦ Παλαμῆδιου τὴν φυλακὴν τοῦ Μιτιάδου. Ὑψηλα ἐπάλξεις εις τὰ βῆθη τῶν εσωτερικῶν πτερυγῶν τῶν ὁποίων εἶνε τὰ κελιά τῶν φυλακισμένων. Παρατηρήσατε πῶς κατέχεται ὁ ἐπισκέπτης ἕως τὸ ἥμισυ τοῦ βάθους καὶ πόση ἀκόμη ἀπόστασις εἶνε ἕως τὰς τρώγλας, ὅπου διατιῶνται οἱ κατάδικοι, οἱ ὁποῖοι ἀναγκάζονται εἶδη τινὰ τοῦ κατασκευάζουν, ἐκεῖνα τῆς κάτω γωνίας τῆς εἰκόνας μας, νὰ τὰ προσφέρουν πρὸς ἀγορὰν εις τοὺς ἐπισκέπτας ἐπὶ μακρῶν κινδύων καρφωμένον ἐπάνω εις μακροὺς κοντούς. Εἶνε ταῦτα μαστίγια συρματόπλεκτα, σουγιάδες καὶ κονδυλοφόροι ἐξ ὀστέων καὶ διάφορα μικροπράγματα.

Φωτογραφικὴ μηχανὴ εἶναι ἀδύνατον νὰ λειτουργήσῃ ἐκεῖ μέσα, διότι ὁ φάρος ἐλλείπει φωτὸς δὲν εὐρίσκει ἀκτίνας νὰ συγκεντρώσῃ: τὰ ἀντικείμενα δὲν φωτίζονται καὶ δὲν ἐκπέμπουν κύματα φωτὸς καὶ χρωμάτων. Βασιλεύει ἐκεῖ κάτω τὸ τεφρὸν χροῖμα τὸ ὁποῖον δὲν ἄλλοι οἱ τὸ εὐαίσθητον εις τὸ φῶς τῆς ἡμέρας στρῶμα τῆς φωτογραφικῆς πλακῆς. Μόνον μολυβδῆς θὰ ἠδύνατο νὰ δώσῃ μίαν ἰδέαν τοῦ τάφου αὐτοῦ τῶν ζωντανῶν καὶ διὰ τοῦτο παραθέτομεν τὸ σχεδιαγράφημα αὐτό.

Χίλια ὀκτακόσια ὀγδοήκοντα εἶνε τὰ σκαλοπάτια τοῦ Παλαμῆδιου, μία ἐκ τῶν φυλακῶν τοῦ ὁποῖου ὀνομάζεται, αὐτὴ ἢ τῆς εἰκόνας, τοῦ Μιτιάδου, ἀπὸ τὸ ὄνομα τοῦ ἀρχαίου στρατηγοῦ τῶν Ἀθηναίων. Ἐπάνω ἀπὸ αὐτὴν μία γέφυρα ἀθλία ἐνώνει τοὺς δύο τοίχους τῆς παλαιᾶς ἐπάλξεως καὶ χρησιμεύει διὰ τὴν ἐπίβλεψιν ὑπὸ τῶν φρουρῶν στρατιωτῶν. Εἰς αὐτὴν τὴν ἀλὴν, ἀπὸ τὰς ἐπτὰ τὸ πρῶν ἕως τὰς πέντε τὸ βράδυ, κάμνουν τὸν περιπατῶντων οἱ κατάδικοι. Πολλὸ γλίσχος ὁ αἶψ ἐκκαθαριότητα καὶ πολλὸ φειδωλὸς ὁ ἥλιος. Τὰ κουτάκια περὶ ὧν ὀμιλήσαμεν ἀνυψοῦνται ἕως τὸν ἐπισκέπτην μετὰ τὸ ἐργόχειρα μέσα, καὶ καλὰ τὰ ὁποῖα ἀνεβάζονται ἐπάνω μετὰ σχο-

νίου καὶ με ἕνα μικρὸν καρέλι εις τὴν κορυφὴν μακροῦ κοντοῦ. Ἐδῶ διατιῶνται οἱ εἰς θάνατον ἢ ἰσόδια δεσμῶν κατάδικοι, οἱ εἰς τὴν γλώσσαν τῶν φυλακῶν καλούμενοι «πιζωῆτες» καὶ «θανατοφόροι».

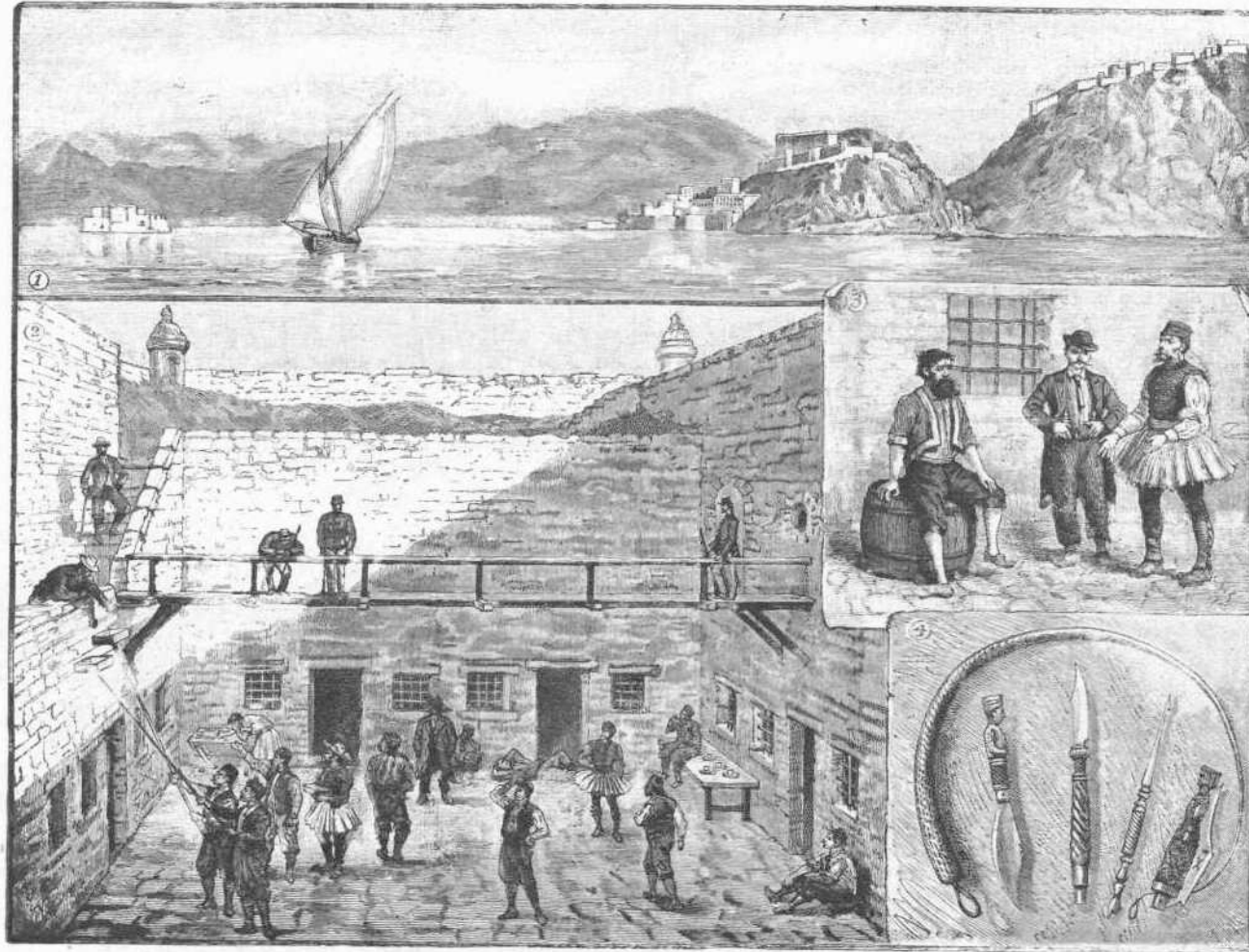
Κεφάλια συνήθως μετὰ μεγάλα μαλλιά προβάλλουν ἀπὸ παράθυρα σιδεροκλεισμένων κελίων. Εἶνε οἱ κατάδικοι οἱ ὁποῖοι στεροῦνται τοῦ ὀλίγου φωτὸς πρὸς τιμωρίαν των. Ἐννοεῖται ὅτι ἀφορμαὶ τῶν συμπλοκῶν εἶνε πολλὴ συνήθως ἢ πολιτικὴ καὶ ἀποτέλεσμα συνηθέστερον τὰ μαχαϊρώματα. Ἐκεῖ μέσα ἐξήσαν ὁ Σπανὸς καὶ ὁ Ρεντίφης, διάσημοι κατάδικοι, ὁ εἰς καταδικασμένους ἐπὶ ζωῆς, ὁ δὲ ἄλλος εἰς θάνατον. Ὁ Καραβίτσας, περιγράφων τὸ δωμάτιον τοῦ Σπανοῦ εἰς τὰ 1892 μᾶς δίδει εἰκόνα ἐνὸς δωματίου τῆς φυλακῆς αὐτῶν μετὰ τὰ κατωτέρω τὰ ὁποῖα ὅσον καὶ ἂν ἐγράψαν παρὸ ἐτῶν εἶνε καὶ σημερινὴ ἀληθῆ, ἂν μὴ ἡ κατάστασις χειροτέρευσεν. Ὁμίλει περὶ πέντε δωματίων εἰς τὰ ὁποῖα διατιῶνται εἰκοσιπέντε ἕως τριάκοντα φυλακισμένοι. Καὶ γράφει: «Τὰ δώματα εἶνε στενά καὶ μακριὰ μετὰ καμαρωτὴν ὀροφήν, μετὰ τοίχους μαύρους καὶ ἐξυλοστρωμένον ἔδαφος. Ἐμπρὸς εἰς τὴν θύραν εἶνε δύο βαρέλια μετὰ νερό, τὰ ὁποῖα τοὺς γεμίζουν ἀπὸ κάτω μία φορὰ τὴν ἡμέραν. Εἰς τὴν μέσην τῶν τοίχων καρφωμένα, εἶτε δεμένα μετὰ σχοινία, εἶνε κουτιά ξύλινα, ὅπου ἀποθέτουν τὰ ρούχα τους. Εἰς τὴν μιὰ γωνία ἕνα παλιοχρόμι οὐκίμενο κρύβει τὴν βρωμερὴν βούτα, σιμὰ τῆς χάμω ξαπλωμένοι πέντε δέκα κατάδικοι παίζουν τὰ ζάρια ἔμπροσθεν τῆς θύρας δύο ἄλλοι κόβουν καὶ ράβουν καὶ σιδεραῶνουν, ἐπιδιορθώνοντες μετὰ μικρὴ πληρωμὴ τὰς στολὰς τῶν στρατιωτῶν». Ἡ αὐτὴ κατάστασις εἶνε καὶ εἰς τὰς τρομερὰς φυλακὰς, καὶ αὐτὰς ἐν τῷ Παλαμῆδι, τοῦ Ἁγίου Ἀνδρέου.

ΣΤΗΜΑ ΠΡΟΙΚΟΣ

— Ἀκούμ, ἀγαπητέ, ἔλεγεν ὁ Ἄγγλος πρὸς τὸν φίλον του, ὅτι πρόκειται νὰ ὑπανδρευθῆς. Εἶναι ἀλήθεια;

— Μάλιστα.

— Λοιπὸν, θὰ σοῦ δώσω μίαν συμβουλὴν. Νὰ μὴ πάρῃς γυναῖκα ἀνωτέρω τῆς ἀξίας σου. Ὅταν ἐγὼ ἐπῆρα τὴν γυναῖκά μου, ἔβλεπα ἀκριβῶς πενήντα σελλίνια καὶ ἐκεῖνη ἐξῆντα. Ὅταν ἐτόχαινε νὰ ἐλθῶμεν εἰς λόγους τὰ παραπανιστὰ δέκα σελλίνια ἔδιναν καὶ ἔπερναν εἰς τὸ στόμα τῆς.

1. ΤΟ ΠΑΛΑΜΗΔΙΟΝ ΑΠΟ ΤΗΣ ΘΑΛΑΣΣΗΣ.—2. Η ΑΥΛΗ ΤΩΝ ΦΥΛΑΚΩΝ ΤΟΥ ΜΙΤΙΑΔΟΥ.—3. ΚΑΤΑΔΙΚΟΙ ΕΞΩΘΕΝ ΤΩΝ ΚΕΛΛΙΩΝ ΤΩΝ.—ΤΑ ΠΛΟΥΜΕΝΑ ΕΡΓΟΧΕΙΡΑ ΤΩΝ ΚΑΤΑΔΙΚΩΝ.

ΕΙΣ ΚΟΡΗΝ

ΚΑΤΑ ΤΟΝ VICTOR HUGO

Πόσον ωραίαν, άγροεΐς, πώς άγεις ήλιζίαν, παιδίον! Καί την θλίβεράν δικήν μας μή φθονής, δὲ ἔχομεν αντίρτιδα ή δούλην την καρδίαν, οὔτε γελώμεν πειρὸν πικρὰ παρ' ὅσον οὐ θρηνηΐς.

Εἶν' ή δική σου άφροντις, γλυκειά, ποῦ λησιμονεΐται! Διαβαίνει ὅπως ή πνοή εις πέλαγος ἑΐτων, ὡσεΐ χαρμόσυνος φωνή ποῦ ὀβήν' ὅσο δονεΐται, ὡς τῆς θαλάσσης ἄλκυόν.

Ω! Μή βιασθῆς τὰς σκέψεις σου ποσὸς νὰ ὀρωμάσῃς! Τὴν χαουρήν, τὸ ἔαο σου προσπάθει νὰ χαρῆς: λουλουδία εἶν' αἱ ὦραι σου, μή σπεύδῃς νὰ τὰς χάσῃς, μή τὰς μαθήσῃς πρόωρα! μή ὅσον ἑνωρίε!

Άφες τὰ χρόνια νάρχωνται! Η μοῖρα θὰ σοῦ φέρῃ, ὅπως ἔς ἡμᾶς, πολλὰς ψευδεΐς φιλίας, συμφροῦς, καί τὰ δεινὰ τ' ἀπέλειδα, ποῦ ἄφθονα προσφέρει, καί τὰς οἰκτιρὰς ἡμῶν χαράς!

Άλλ' ὁμως, γέλα! Τὴν ἰσχὴν τῆς Τύχης μή γνωρίζῃς. Γέλα δόλον μή λυπῆς τὸ μέτωπον τ' ἄγρον, καί τοὺς γλανκούς σου ὀφθαλμούς ἀθρόους νὰ τηρήσῃς, ποῦ τὴν ψυχὴν σ' ἀντινακιοῦν ὡς καί τὸν οὐρανόν!

ΕΚΤΟΡ ΚΑΣΤΑΛΙΑΣ

ΤΑ ΕΝΤΟΜΑ ΔΥΝΑΤΩΤΕΡΑ ΜΑΣ

Τὰ μεγάλα ζῶα είναι βεβαίως ισχυρά με φυσική δύναμιν τὴν ὅποιαν βλέπει κανεΐς. Τὰ ἔντομα ὁμως, ὅπως ἀπέδειξε τελευταίως φυσιοδίφης τις, ἔχουν τρομεράν δύναμιν εἰς τὸ τρέξιμον, εἰς τὸ πηδημα, εἰς τὴν πτήσιν καί εἰς ἄλλας τινὰς ἐνεργείας, ὡστε, ἂν ἦτο δυνατόν νὰ τὸ σκεφθοῦν, τὰ μεγάλα ζῶα θὰ κατῆσαν ὀντο. Ὁ Λινναῖος, ἀπὸ τοῦς σοφοῦς προγόνους μας, διηγεΐται ὅτι μία χρυσάλις διέτρεξε ἑκατόν μίλλια εἰς μίαν μόνην πτησίαν. Ὁ ἴδιος λέγει ὅτι, ἂν ἡ προβοσκίς τοῦ ἐλέφαντος εἶχε, κατ' ἀναλογίαν τοῦ ἀναστήματός του πρὸς τὸν κἀνθαρον, τὴν δύναμιν τῆς κεραίας τοῦ τελευταίου, θὰ ἤμποροῦσε νὰ μετακινήσῃ βουνόν. Παρατηρήθη ὅτι ὁ κἀνθαρος ἀνασηκῶνε καί πέτραν ἀκόμη, ὅταν τὸν πλάκωσῃ, διὰ νὰ ἐλευθερωθῇ. Ὁ Ἕλλην ἐπίσης Πλίνιος ἀναφέρει ὅτι, ἂν συγκρίνῃ κανεΐς τὰ βάρη τὰ ὅποια δύναται νὰ βαστάσῃ ὁ μύρμηξ πρὸς τὰς διαστάσεις τοῦ σώματός του, θὰ φθάσῃ εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι οὐδὲν ζῶον εἶναι ἀναλόγως δυνατώτερον. Καί αὐτὰ μὲν λέγουσι οἱ ἰδιοὶ μας σοφοί. Αἱ νεότεροι ἔβρουν ἀπέδειξαν ὅτι, μερικὰ ἔντομα τόσον ταχέως τρέχουν, ὡστε, ἂν ἄνθρωπος ἔτρεξε μὲ ἴσην ἀναλογίαν, θὰ ἤμποροῦσε νὰ διανύσῃ τριάκοντα ἀγγλικά μίλλια εἰς ἕν λεπτόν τῆς ὥρας, δηλαδή μὲ ταχύτητα ἐξήκοντα φορές μεγαλύτεραν μιᾶς σιδηροδρομικῆς μηχανῆς.

Ἡ ἀκρίς, μὲ τὴν βοήθειαν τῶν πτερῶν τῆς, πηδᾷ διάστημα ἴσον πρὸς τὸ διακοσιοπλάσιον τοῦ μήκους τοῦ σώματός τῆς. Ὁ ἄνθρωπος κατ' ἀναλογίαν ἔπρεπε νὰ πηδᾷ πηδημα ἑνὸς τετάρτου ἀγγλικοῦ μίλλιου. Ὁ φύλλος πηδᾷ διακοσιοπλάσιον διάστημα τοῦ μήκους τοῦ σώματός του. Εἰς ἱππὸς ἔπρεπε νὰ πηδήσῃ, πάντοτε ἐν ἀναλογίᾳ πρὸς τὸ σῶμά του, ὄρη. Ὑπάρχουν μυΐαι, αἱ ὅποια ἔχουν τόσον δυνατὰ πτερά, ὡστε ὥρας ἑλοκλήρουσιν κνηγῶν ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῶν τελεμάτων μικρὰ ἔντομα, ἐξ ὧν τρέφονται, χωρὶς νὰ κορασοθοῦν. Τελευταίον παράδειγμα φέρεται μία μέλισσα, ἡ ὅποια ἠκολούθει τὸν σιδηρόδρομον. Ὑπελογίσθη ὅτι τὸ ζῴδιον διέτρεξε εἴκοσι μίλλια τὴν ὥραν, ἂν μάλιστα ὑπολογισθῇ ὅτι ἐν τῇ μεταξύ ἔκαμε πολλοὺς ἐλιγμούς πρὸς τὰ ὀπίσω, ἔμπρὸς καί καθ' ὅλας τὰς διευθύνσεις.

ΤΟ ΠΕΝΘΟΣ ΠΑΝΤΟΥ

Κάθε λαὸς διαφορετικὰ ἐξεδήλωσε καί ἐκδηλώνει τὸ πένθος του. Ὁῦτω οἱ Ἰσραηλίται διὰ τοὺς συγγενεΐς καί στενοὺς φίλους των ἐσχίζον τὰ ἱμάτιά των, ἔθετον σποδὸν εἰς τὴν κεφαλὴν, ἐβάδιζον ἀνυπόδητοι φοροῦντες κιλίκιον, ἐκομῶντο κατὰ γῆς, ἔτιλλον τὸν πῶγωνα καί τὴν κόμην καί ἔτυπον τὸ στῆθος ἐπὶ 8-10 ἡμέρας. Οἱ Αἰγύπτιοι εἰς ὅλα αὐτὰ προσέθετον καί τὸ ξύρισμα τῶν ὀφρῶν. Τουναντίον οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνας ἔτρεφον κόμην καί γενειάδα, ἂν δὲν εἶχον, αἱ δὲ γυναῖκες ἔκειρον τὰς τρίχας καί ἀπέχον πάσης ἱεροτελεστίας καί ἑορτῆς. Καί οἱ μὲν ἄνδρες ἐφόρουσαν φατὰ ἐνδύματα, αἱ δὲ γυναῖκες μέλανα. Μόνον ὅταν κατεκτιῆθη ἡ Ἕλλάς ἀπὸ τοῦς Ρωμαίους παρεδέχθησαν τὸ λευκόν διὰ τὴν ἐκδήλωσιν τοῦ πένθους.

Αἱ Ρωμαῖαι ἐπὶ τῆς Δημοκρατίας ἐφόρουσαν εἰς ἐνδειξιν πένθους μελανὰ, ἐπὶ δὲ τῆς Αὐτοκρατορίας λευκὰ. Ἐν τούτοις ἐνεφανίσθησαν καί μερικαὶ πενθηφοροῦσαι διὰ τὸν θάνατον υἱοῦ, μὲ ἐσθῆτα κυανῆν. Οἱ Γαλάται δὲν ἐφόρουσαν ἰδιαίτερα ἐνδύματα, ἀλλ' ἐκουρεύοντο γύρω γύρω εἰς τὸ κεφάλι.

Οἱ Εὐρωπαῖοι μόνον μετὰ τὸν Π' αἰῶνα ἐδέχθησαν τὸ μέλαν διὰ τὸ πένθος, δι' ὃ κατὰ τὸ 1165 ἐθεωρεΐτο παράδοξος ἡ παρὰ τοῖς Ἰσπανοῖς ἕξις τοῦ μελανοφορεΐν. Κατὰ τὸν ΙΔ' αἰῶνα ἐπὶ Καρόλου ΣΤ' οἱ μεγιστάνες ἐφόρουσαν μαύρα, οἱ δὲ λοιποὶ φατὰ. Οἱ βασιλεΐς συνήθως ἐφόρουσαν ἰσχροα ἐνδύματα, τὸ δὲ πένθος ἐξεδήλωνον μὲ τὸ ἐρυθρὸν χρῶμα. Ἀναφέρεται ὅτι ὁ Λουδοβίκος ΙΑ' κατὰ τὴν κηδείαν τοῦ πατρός του παρουσιάσθη μὲ ἐρυθρὰν ἀμφέσιον. Τουναντίον αἱ βασιλίσσαι, πενθοῦσαι, ἐφόρουσαν πάλλευκα. Ἐκ τούτου ἀπεκαλοῦντο καί «Λευκαὶ Ἀνασσαι». Πρῶτη ἐπενθηφόρησε μὲ μαύρα ἡ Ἄννα τῆς Ἀγγλίας, κατὰ τὸν θάνατον τοῦ πρώτου συζύγου τῆς Καρόλου ΙΒ' καί ἐμμύθησαν πολλαὶ κυραὶ τῆς Ἀγγλικῆς Κοινωνίας τὸν νεωτερισμόν αὐτόν. Μετὰ καιρὸν ὁμως ἡ Ἐλισάβετ, χήρα Καρόλου τῶ Θ', ἐπενθηφόρησε μὲ λευκὰ.

Πλὴν τῆς διὰ τῶν ἐνδυμάτων ἐκδήλωσεως, αἱ χήραι τῶν Βασιλέων ἀπεχόρουσαν εἰς σκοτεινὸν δωμάτιον ἐπὶ τεσσαράκοντα ἡμέρας, τὸ δ' ἔθιμον

τοῦτο τὸ ἐθρῖσκομεν ἐπὶ πόλυν χρόνον ἐν Γαλλίᾳ διαβεδομένον μεταξὺ ὄλων τῶν τάξεων. Αἱ χήραι ἐφ' ὅρου ζωῆς ἐφερον λευκὴν ταϊνίαν, τῆς ὁποίας τὸ ἄκρον ἐφθανε μέχρι τοῦ μετώπου. Εἰς πολλὰς εἰκόνας Ἄννα ἡ Αὐστριακῆ, σύζυγος τοῦ Λουδοβίκου ΙΓ', παρίσταται φέρουσα τὸν κεκρύφαλον τοῦτον. Τὸν λευκὸν κεκρύφαλον φέρουν σήμερον ἀκόμη αἱ Ἀγγλίδες, ὅταν χηρεῦσων, ἡ δὲ Βασίλισσα Βικτωρία, πενθοῦσα διὰ τὸν πρίγκιπα Ἄλβερτον, ἐφερον αὐτόν μέχρι τοῦ θανάτου τῆς.

Η ΕΡΥΘΡΑ ΣΕΛΗΝΗ

Οἱ παλαιοὶ κηπουροὶ ἐφοβοῦντο τὴν Ἐρυθρὰν σελήνην, ὅταν ἐπρόκειτο, νὰ φυτεῦσων νέα φυτὰ. Εἶχον παρατηρήσει ὅτι κατὰ τὴν νύκτα, ὅταν ὁ οὐρανὸς εἶναι αἰθρῖος, τὰ φύλλα καί οἱ κάλυκες ποῦ εἶναι ἐκτεθειμένοι εἰς τὸ φῶς τῆς σελήνης κοκκινίζουσαν ὅλην τὰ παγῶνον, ἐνῆ ἡ θερμοκρασία εἶναι ὑπὲρ τὸ μῆδὲν πολλοὺς βαθμούς. Τουναντίον, ἂν εἶνε συννεφιά ἡ τὰ φυτὰ δὲν εἶναι ἐκτεθειμένα εἰς τὸ φῶς τῆς σελήνης, τὰ φαινόμενα αὐτὰ δὲν παρατηροῦνται. Ἀλλὰ δὲν συμβαίνουσαν αὐτὰ καθ' ὅλας τὰς ἐποχὰς τοῦ ἔτους. Κυρίως ἐρυθρὰ καλεΐται ἡ Σελήνη — καί προξενεΐ τὰς ἐν λόγῳ βλάβας — ὅταν ἀρχίζῃ τὸν Ἀπρίλιον καί γίνεται πανσέληνος, εἴτε περὶ τὰ τέλη τοῦ ἴδιου μηνός, εἴτε κατὰ τὸν Μάιον. Ἡ Ἐπιστήμη περὶ τούτου δὲν ἐγνώριζε τίποτε. Ἀναφέρεται μάλιστα καί ὅραϊον ἀνεκδοτόν τοῦ βασιλέως τῆς Γαλλίας Λουδοβίκου ΙΗ', ὅτε παρουσιάσθησαν πρὸ αὐτοῦ τὰ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ «Γραφείου τῶν Γεωγραφικῶν Καταμετρήσεων», διὰ νὰ προσφέρουσαν τὴν ἐπετηρίδα καί τὴν «Γνώσιν τῶν Καιρῶν»:

— Καιρῶ πολύ, τοῖς εἶπε, βλέπων ἡμᾶς, διότι θέλετε μοῦ ἐξηγήσει τί εἶστι Ἐρυθρὰ Σελήνη καί ποία ἡ ἐνεργεία αὐτῆς ἐπὶ τῶν σπαρτῶν. Ὁ Δαπλάς, ὁ μέγας, ὁ θεοπίστος τὴν θεωρίαν τῆς Κοσμογονίας, τὰ ἔχασε. Ἐξερκοκτάπισ, ἐθήξε, ἐστράφη νὰ ζητήσῃ βοήθειαν ἀπὸ τὰ λοιπὰ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς, ἀλλ' οὐδεὶς ἐγνώριζε περισσότερα. Καί τότε ὁ Δαπλάς ἀνεκοίνωσαν εἰς τὴν Μεγαλειότητά του ὅτι ἡ Ἐρυθρὰ Σελήνη δὲν ἔχει καμμίαν θέσιν εἰς τὰς ἐπιστημονικὰς θεωρίας.

Τὸ βέβαιον εἶναι ὅτι ἐν τῇ Ἐπιστήμῃ οὐδεὶς γίνεται λόγος περὶ αὐτῆς δι' ὃ καί οἱ σημερινοὶ γεωπόνοι, μετεωρολόγοι κλ. πιστεῦσαν ὅτι πρόκειται περὶ δημιώδους τινὸς προλήψεως.

ΠΩΣ ΝΑ ΚΑΜΕΤΕ ΤΗΝ ΚΟΛΩΝΙΑΝ ΣΑΣ

Τὸ εἰδικὸν ἀρώμα τῆς Κολωνίας εἶνε αἰθέριον ἔλαιον περγαμῶτον καί λεμονίων. Ἄλλα αἰθέρια ἔλαια συγχωνευόμενα καί ἀφομοιούμενα μὲ τ' ἀνωτέρω συμπληρῶνουσιν τὴν πρώτην ὕλην. Παίρνετε καλὸν οἶνόπνευμα. Ἐξελέγγετὲ τὸ προσθέτοντες ὀλίγας σταγόνας Ὑπερμαγγανικοῦ Καλλίου, διὰ νὰ ἴδητε ἂν εἶνε ἀπηλλαγμένον ζυμελαίων. Τὸ Κάλιον καταργεΐ κάθε ξένην ὀσμὴν καί θολώνει μὲν τὸ ὕγρον, ἀλλὰ καθεται ἔπειτα. Τὰ αἰθέρια ἔλαια δὲν πρέπει νὰ εἶνε οὔτε πρόσφατα, οὔτε πολὺ παλαιὰ.

Σὰς δίδομεν τρεῖς συνταγὰς:

Αἰθερίον ἔλαιον περγαμῶτ. . . γρ. 150	Ἐλαιὸν ἀνθέων πορτοκαλ. . . γρ. 45
Λεμονελαίον » 75	Εὐγενολίον » 15
Ἐλαιὸν δενδρολιβάνου » 75	Ὄξεικον αἰθέρος » 15

Διαλύονται εἰς 10 λίτρας οἶνοπνεύματος τῶν 70°.

Γαλλικὴ συνταγή:

Αἰθερίον ἔλαιον νερολ. . . γρ. 120	Ἐλαιὸν περγαμῶτον . . . γρ. 100
Ἐλαιὸν δενδρολιβάνου . . . » 60	Ἐλαιὸν φλοιῶν πορτοκαλ. . . » 123
Ἐλαιὸν λεμονίων » 150	Οἶνοπνεύματος 25 λίτρα.

Ἀγγλικὴ συνταγή βραβευθεΐσα:

Αἰθερίον ἔλαιον περγαμῶτ. γρ. 8	Ἐλαιὸν δενδρολιβάνου . . γρ. 1
Ἐλαιὸν λεμονίων » 4	Ἀνθόθρον » 30
Ἐλαιὸν ἀνθέων πορτοκαλ. . . » 1	Οἶνοπνεύματος » 600
Ἐλαιὸν ὀργιάνου σταγόν. 6	

Πρῶτον ἀναμειγνύονται τὰ αἰθέρια ἔλαια καί κατόπιν προστίθεται τὸ οἶνόπνευμα. Μετὰ ταῦτα τὸ ὕδωρ τῆς κολωνίας πρέπει νὰ μὴν ἀποθηκευμένον ἐπὶ ἱκανὸν χρόνον, ἕως ὅτου ἀποχωροῦσθων οὐδαίαι τινὲς, αἱ ὅποια ἔπειτα ἀποβάλλονται διὰ διηθήσεως. Φυλάσσετε τὰ δοχεΐα εἰς τὸ σκότος. Φυλάσσετε τὴν κολωνίαν σας εἰς δοχεΐα ζύλινα ἢ πῆλινα διὰ νὰ ἐργεταί τὸ ὕδωρ εἰς ἐπαφήν μὲ τὸν ἀέρα.

ΔΙΑ ΤΑ ΠΤΕΡΑ ΣΑΣ

Τὰ ἄσπρα πτερά στρουθοκαμήλου πολλὰκις μαυρίζουσαν ἢ ἀπὸ τὸν καπνὸν ἢ ἀπὸ τὴν σκόνην ἢ καί ἀπὸ τὴν πολλὴν χρῆσιν. Σὰς συμβουλεύομεν πῶς νὰ τὰ ἀσπρίζετε. Ρίπτετε ἀναμειγμένην σκόνην θείου εἰς τὸ βάθος εὐρυχώρου κουτιοῦ — μὲ καπελιέρα ἀρκεΐ — καί τοποθετεΐτε, ἀπλοῦστατα εἰς σαγκουλί ἢ γάζαν τὰ πτερά. Κλείνετε τὸ κουτί μὲ τὸ σκέπασμά του καί ἀφήνετε τὰ πτερά εἰς ἐπαφήν μὲ τοὺς ἀτμούς τοῦ θείου. Μετὰ ἐν τέταρτον τὰ ἐξάγετε καί τὰ ἐμβαπτίζετε εἰς διάλυσιν Ἀνθρακικῆς Ἀμμωνίας, πωλομένης εἰς τὰ φαρμακεία, ἐπὶ πέντε λεπτά. Ἐπειτα τὰ πλένετε ταχέως μὲ ὕδωρ καί τὰ στεγνώνετε πλησίον πυρᾶς. Εἰς τὰ λεπτά πτερά μὲ τὴν ράχιν τοῦ ψαλιδιοῦ δίδετε τὴν καμπὴν των.

ΚΡΙΣΙΣ ΔΡΑΜΑΤΟΣ

Δραματικὸς συγγραφεὺς ἀνέγνωσε εἰς διευθυντὴν θεάτρου δραματικῶν ἔργων. Ὁ διευθυντῆς, μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν, ἀρνεΐται νὰ παραστήσῃ τὸ ἔργον. — Εἶσαι ἀνικανὸς νὰ κρίνῃς τὸ ἔργον μου! λέγει πρὸς αὐτόν ἐν ἀγανακτικῆς ὁ συγγραφεὺς. — Διατί; — Διότι καθ' ὅλον τὸ διάστημα, κατὰ τὸ ὅποσον ἐγὼ ἀνεγίνωσκασα, οὐ ἐκοιμᾶσο. — Ἀγαπητὲ κύριε, ἀπαντᾷ ἡσύχως ὁ διευθυντῆς, ἐν τῇ φιλολογίᾳ καί τὸ κοιμᾶσθαι ἀποτελεΐ γνώμην.

